

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

P.O. BOX 03206 ■ 6116 ST. CLAIR AVENUE ■ CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXIV

Kovas - March 22, 1979

Nr. 12

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Vėliavos pakėlimas karo muziejaus bokšte, kuriame matomas Laisvės varpas, Lietuvos nepriklausomybės metais. Kairėje Laisvės statula.

LIETUVIAI IR KINAI

Gera proga rimčiau pagalvoti

Vytautas Meškauskas

Iš pradžių atrodė gera tema 'kitai pusei' - S.P. Zumbakio atsistatydinimo iš ALTos valdybos raštas, paskelbtas kovo 10 d. Drauge. Antra vertus - 'kinietiška kontraversija' duoda paskutinę proga veiksniams apsigalvoti, kurios jie neturėtų prarasti.

Savo atsistatydinimą Katalikų Federacijos atstovas remia trimis priežastimis: 1. Bo belis neteisėtai buvo išrinktas ALT garbės pirmininku, nes statutas tokios pozicijos nenumatė; 2. Bobelis ir pora kitų valdybos narių aštriai pasisakė prieš Bendruomenę, kurios nariu yra tas pats Zumbakis; 3. 'pagrindinė mano sprendimo (pasitraukti v.m.) priežastis buvo dr. K. Bobelio išsiųsta telegrama vicepremierui Teng'. Zumbakiui toji telegrama atrodė tokia svarbi, kad būtinai buvo reikalingos visos ALT valdybos pritartimas. Ir štai kodėl:

'Per daugelį metų laisvosios Kinijos atstovai, esantieji JAV, rėmė (mūsų) diplomatus ir mūsų kovą už Lietuvos laisvę. Dr. Bobelio telegrama buvo įžeidimas mūsų draugams kiniečiams.'

Tokie jausmai yra pilnai suprantami. Juk iš tikro Teng čia atvažiavo atšvęsti JAV ryšių užmezgimą su komunistine Kinija ir ... pripažinimo tautinei Kinijai atšaukimą. Jei JAV neleidžia Taiwanui kalbėti visos Kinijos vardu, Taiwanui, kuris vis dėlto turi milijonus gyventojų, stiprią kariuomenę ir išsiplėtusią pramonę, kaip ilgai jos toleruos mūsų pasiuntinybę, kuri neturi nei savo pavaldinių, nei ginkluotų pajėgų, nei pinigų?

O juk visi mūsų veiksniai tos atstovybės išlaikymą, nors jis būtų tik simbolinis, laikė savo vienu iš svarbiausių uždavinių. Taip žiūrinti, Zumbakio susirūpinimas dėl telegramos suprantamas. Sunkiau suvokti, kaip tas Katalikų Federacijos atstovas politiniame vyksnyje ir Bendruomenės narys nepastebėjo sekančio pranešimo:

'JAV LB atstovas Algimantas Gureckas su žmona Virginija š.m. sausio 30 d. dalyvavo oficialiame JAV administracijos priėmimo Kinijos Liaudies Respublikos vicepremierui Teng ... Pažymėtina, kad š.m. sausio 1 d. Algimanto Gurecko dalyvauta Kinijos Liaudies Respublikos priėmimo, kuriame taip pat dalyvavo JAV viceprezidentas ... William Ringle keliuose amerikiečių laikraščiuose ... citavo LB pareiškimą, kad Lietuva ir Raudonoji Kinija turinti 'bendrą priešą ...'

Iš to išeitų, kad Bendruomenė prisidėjo prie viešo džiūgavimo dėl santykių su Kinija užmezgimo ir Tautinės Kinijos nebepripažinimo. Jei taip, kaip Zumbakis gali pykti ant Bobelio už jo norą kiek pavėlavus įsėsti į tą politinį 'džiaugsmo' laivą?

Bet ar neverta rimčiau pagalvoti? Ko Lietuva gali tikėtis iš komunistinės Kinijos. Aukščiau minėtame pranešime aiškinama:

'JAV LB visuomeninių reikalų taryba jau eilę metų Kinijos Liaudies respublikai teikia informaciją apie Sov. Sąjungos smurtu įvykdytą Pabaltijo valstybių okupaciją, sovietų vykdomus žmogaus teisių

paneigimus ir lietuvių tautos rezistenciją prieš okupantą.'

Bijau, kad jei kiniečiai iš tikro skaitė informaciją apie žmonių teisių paneigimą, jie tik galėjo nustebti sovietų švelnumu' - jie seniai būtų susitvarkę su pas juos patekusiomis tautinėmis mažumomis. Ir ko kias teises turi jų pačių piliečiai? Tik mirti valdžiai pareikalvus! Žinoma, kiniečiai sėkmingai sukilimą prieš sovietus, nes tai pasitarnautų jų interesams, bet ar toks sukilimas būtų šiuo metu naudingas lietuviams? Ir kokia būtų į tai sovietų reakcija? Pagaliau, jei vaikytis politikos 'reikalavimų', ar negeriau būtų sugaužėti su žmonomis į koki sovietų

'Prisitaikė prie likimo'

New York Times apie pabaltiečius

Kovo 11 d. N.Y. Times paskelbė savo Maskvos korespondento David K. Shiplier straipsnį teigiantį, kad pabaltiečiai nenoriai priėmė Maskvos valią. Nuo nekviesto sovietų armijos isidanginimo į Latviją, Lietuvą ir Estiją, daugelis amerikiečių Pabaltės valstybes laikė 'sovietų pavergtomis' pagal VLIKo (New York based Supreme Committee for the Liberation of Lithuania) žodžius. Iš tiesų niekas nedavė galimybės jų gyventojams pasisakyti ko jie nori, tačiau šiandien tos valstybės jau yra ilgiau valdomos sovietų, negu buvo nepriklausomos.

Kalba ir kultūra jos labai skiriasi nuo Rusijos. Vietiniai komunistų laikraščiai nuolat dejuoja dėl menko rusų kalbos mokėjimo net baigusiųjų universitetus tarpe. Priešrusiškos nuotaikos jaučiamos iki pat paviršiaus ir jauni žmonės yra užkrėsti vakarietišku gyvenimo stiliumi. Aukščiausios Tarybos rinkimuose mažiau dalyvavo estų (tik 99.54%) negu visų kitų (99.99%). Be to, 5,000 estų sugadinę savo balsavimo korteles. Tačiau išsiskyrimo iš Sovietų Sąjungos idėja esanti apmarinta. Per daug lietuvių, latvių ir estų yra per

gerai išikūrę, kad norėtų samyšių; per daug vaikų studijavo per daug metų sintetinę istoriją, kuri mokė kaip sunkus buvo gyvenimas buržuazijos laikais, prieš baigiant 'kapitalistinį išnaudojimą'.

'Nepaisant viso nepasitenkinimo', - aiškines autoriui vienas lietuvis, kuriam nepatinka sovietų sistema - 'daugumas lietuvių šiandien vertina pastovumą, gerovę ir tvarką. Po trijų okupacijų, karo, partizanų rezistencijos, plataus masto deportacijų ir tūkstančių aukų, lietuvių tauta šiandien, pirmą kartą po 1940 metų, gyvena palyginti ramiai ir laimingai.'

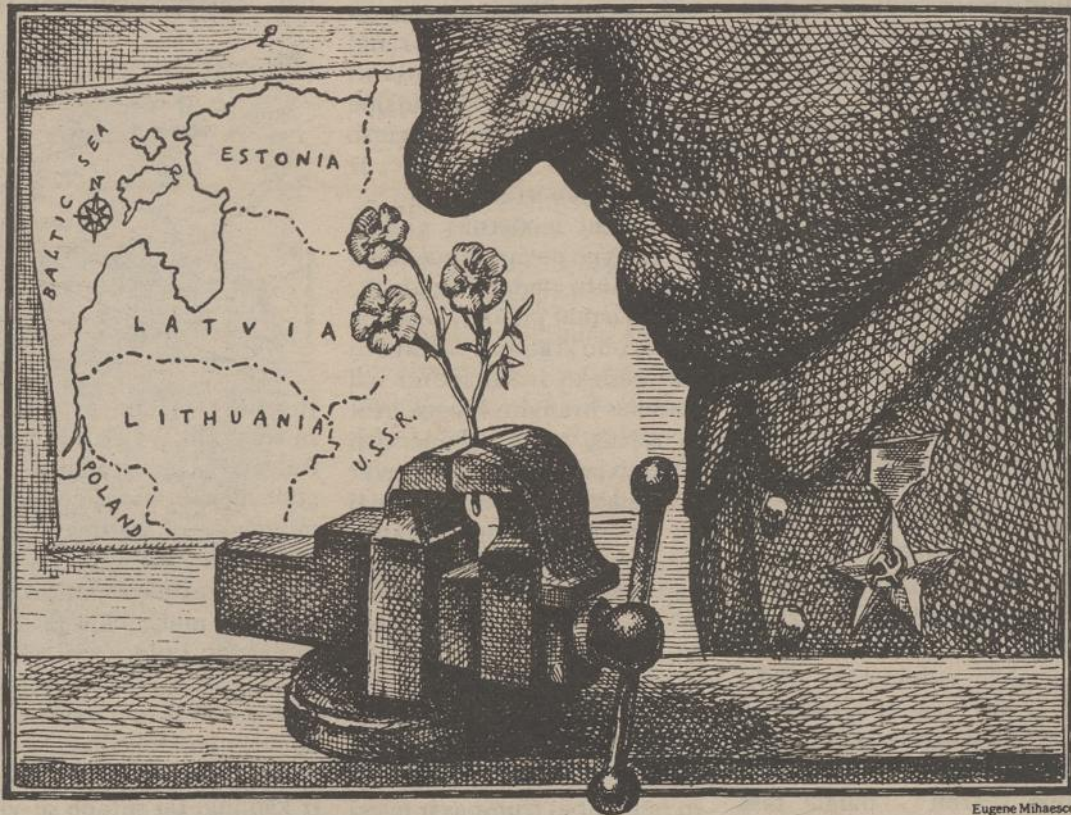
Panašiai esą Estijoje ir Latvijoje, nors kartais girdisi antirusiškų pareiškimų. Rygoje 1977 metais buvo platinami atsisaukimai ragina revoliucijos sukakties proga nužudyti 60 rusų, tačiau panašių nuotaukų gali užtikti visoje Sovietų Sąjungoje, todėl priešrusiškas sentimentas neturi būti laikomas politiniu. Demokratišnių tradicijų ten nebūta ir nepriklausomybės laikotarpiu, jų vyriausybės formos greitai virto autoritarinėmis. Antirusišką sentimentą daugiausiai skatina noras išlaikyti savitą kultūrą.

Salia tautinės, kita įtempiamo priežastis yra ūkinė. Dėl mažo gimimo ir darbininkų skaičiaus, rusų darbininkai buvo reikalingi supramoninio tikslams. Rezultatas buvo nepasitenkinimas tolimesne 'industrializacija', skundžiamasi gyvenamųjų butų stoka ir oro tarša, tačiau iš tikro nori ma apsaugoti nuo tolimesnės rusų imigracijos. Pagal 1970 surašinėjimą, rusų Lietuvoje būta 8.6%, Estijoje 24.7% ir Latvijoje 29.8%.

(Nukelta į 2 psl.)

parengimą ...

Kontraversija kilo dr. K. Bobelio išrinkimo į VLIKo pirmininkus išvakarėse, bet išrinkimo, dėl kurio buvo sutarta anksčiau, nesukliudė. Belinkint naujam pirmininkui geriausios kloties, norėtusi išgirsti jo deklaracijos. Juk laikui bėgant į VLIKą pradėta žiūrėti kaip į istorinę, dar iš Lietuvos atsivežtą instituciją, kuri daugiau verta pagarbios ramybės negu triukšmo dėl abejotinos vertės dalykų. Ar vertėtų tai keisti?

New York Times iliustracija prie korespondencijos iš Pabaltijo.

SAVAITINĖ POLITIJOS Apžvalga

Carterio pasisėkimas Art. Rytuose baigė JAV politikos povietnaminę epochą. — Nauji debesys Balkanuose. — Ar Kinija pasiekė to, ko norėjo?

Jei Carterio 5 dienos Egipte ir Izraelyje buvo vaidyba, ji buvo pirmos rūšies. Juk net labai skeptiški žurnalistas, kurie iš pat pradžių įtarė, kad viskas sutarta ir tereikia tik Izraelio-Egipto sutartį pasirašyti, prieš pat pabaigą buvo įtikinti, jog jau niekas neišeis ir Carteris savo pradėtą žaidimą pralose. Kaip ten buvo, Carteris grįžo laimėtoju. Vidaus politikos analistai aiškina, kad didelė amerikiečių (80%) dauguma galvojusi, jog Carteris yra gerų norų, padorus žmogus — dabar gali pakeisti savo nuomonę apie jį kaip prezidentą. Iki šiol tik 42% buvo patenkinami jo prezidentavimu.

Iš tikro sutartis, jei ji bus pasirašyta, turės didesnę reikšmę negu geresnius šansus Carterio perrinkimui antram terminui. Egiptas ir Izraelis galėjo sutarti tik JAV daugiau negu bet kada įsivėlus į Artimuosius Rytus. Carteris turėjo duoti tam tikrų garantijų ir Izraeliui ir Egiptui, nes gi taika tarp žydų ir arabų tegalima tik platesiuose 'Pax Americana' rėmuose. Tokiai taikai išlaikyti Amerika turi būti tame pasaulio kampe stipri, ko reikalauja ne tik jos draugiškumas Izraeliui, bet ir jos pačios, Amerikos, interesai. Nuo to rajono naftos priklausio pramoningųjų Vakarų ir Japonijos likimas. Kad JAV ryžosi tenai vaidinti didesnę vaidmenį — parodo ne tik laivyno pasiuntimas, bet ir aktyvios pagalbos ginklais bei instruktoriais suteikimas Šiaurės Jemenui, kurio su JAV nerišo jokia sutartis. Nėra jokios abejonės, kalbant su Energijos Sekretoriumi Schlesingeriu, kad sovietams Art. Rytai būtų pats

'Prisitaikė prie likimo...'

(Atkelta iš 1 psl.)

Rusai parodę pusėtiną sugėbėjimą, leisdami tautinėms kultūroms pražydyti nepavojingomis formomis, kartu žiūrėdami, kad jos netaptų politiniai pavojingomis.

Pareigūnai, bendrai imant, aiškina, kad jų respublikoms yra naudinga būti dalimi didelio krašto su dideliais žaliavų rezervais. 'Prieš karą Lietuva buvo žemės ūkio kraštas', — Aiškino Bronius Zaikauskas, planavimo darbuotojas — 'nebuvo sunkios pramonės ir buvo didelė bedarbė'. Kiti sutinka, kad būtų nerealistiška mažoms valstybėms tapti nepriklausomomis, pergyvenusioms ilgą vokiečių, švedų, danų ir rusų dominacijos istoriją. 'Istorija mokanti, kad šiame pasaulyje negerai būti ūkiškai silpnai' — sakęs jam lietuviško laikraščio redaktorius. 'Mes neturime didelių problemų. Mes galime planuoti savo gyvenimą ir gyventi. Mums tai labai svarbu' — baigia tais, jam pasakytais žodžiais Shipleris.

Prezidentas Carteris prie Izraelio valstybės įkūrėjo Benjamin Herzl kapo.

gardžiausias kasnis. Jei JAV būtų parodžiusi toki susidomėjimą prieš porą metų, šandien gal Teherane dar sėdėtų šachas ir naftos tiekė nebūtų buvusi apstabdyta. To tačiau neleido vis dar šiame krašte vyraujančios povietnaminės nuotikos, kurios dabar, reikia tikėtis, pasikeis.

Zinia, sustiprinimas JAV laivyno Indijos vandenyne yra tik pirmas, daugiausiai tik simboliškas, žingsnis. N.Y. Times karinis kritikas Drew Middleton cituoja Brookings Institution studiją, kuri išveda, kad Amerikos intervencijos po šaltojo karo pabaigos geriausiai pasitarnavo jos interesams, jei buvo lydimos išsilapinimo, pvz. Libane — penktame šio šimtmečio dešimtmetyje, ar Santo Domingo — šeštame dešimtmetyje. Išsilapinimas tačiau gali būti labai brangi operacija, pvz. paimdami Ivo Jimos salą Ramiajame Vandeninyje marinais neteko 6,821 vyro užmuštais ir 16,000 buvo sužeisti.

Nūdieni modernūs ginklai net laivyno pavartojimą toliau nuo krantų padarė rizikingu. Palyginamai pigios raketos paleistos nuo kranto ar iš lėktuvų gali pasiekti ir sunaikinti toli esančius brangius laivus. Antra vertus, naftą gabenantieji tanklaiviai gali būti labai svarbūs taikiniai sovietų aviacijai ir povandeniniams laivams. Čia galėtų padėti lėktuvnešių naikintuvai, puldami prieš lėktuvus ir povandeninius laivus. Tuo atveju sovietai turėtų bombarduoti pačius naftos šaltinius. Pats susirėmimas tarp sovietų ir amerikiečių Indijos vandenyno eskadrų būtų labai trumpas ir nuostolingas, laimint tam, kas turės geresnę elektroninę prieš

laivų ir lėktuvų susekimo sistemą. Nelaimėi, uždavins sustiprinti savo buvimą Indijos Vandenyne Amerikos laivynui teko tada, kai jam trūks ta ir laivų ir lėšų.

Tuo tarpu nauji debesys pradėjo rinktis ir Balkanų dan guje. Jau nuopereitų metų pradėjo skliti gandai, kad sovietai labai sustiprino savo karinį buvimą Bulgarijoje, kuri iki šiol buvo pats ištikimiausias jų satelitas. Kalbama net apie tris divizijas ir MIG-23 naikintuvų dvi grupes. Tiek kariuomenės nereikėtų Bulgarijos ištikimybei garantuoti. Jei taip, sovietai kažkam rengiasi, ypač kada gandai apie kariuomenės sustiprinimą pradėjo skliti kartu su Bulgarijos pretenzijomis į visą Makedoniją. Kaip matosi iš žemėlapių, makedoniečių gali rasti

Jugoslavijoje, kur jie turi atskirą respubliką, bet taip pat ir Bulgarijoje bei Graikijoje. Jugoslavijoje jų gyvena apie 1.2 milijono, Bulgarijoje — tik 180,00, tačiau pastaroji net 900 ps. knyga įrodinėja, kad istoriniai makedoniečiai turėtų gyventi Bulgarijoje. Kiekvienu atveju Bulgarijos politbiuro narė Zola Draičeva visai neseniai Makedoniją pavadino 'senu Bulgarijos kraštu'. Ir kadangi tai sutapo su vietnamiečių invazija į Kambodiją, Jugoslavijoje kilo didelės

■ Iš kitos pusės

H. Žemelis apsidžiaugęs, kad jo 'spaudos apžvalgos' Akiračiuose susilaukė dviejų (dr. J. Grinius jį sarkastiškai pavadinęs "išminties bokštu", o K. Girnius stebėjosi jo uolumu mokyti Draugą su Naujienom) atsiliepimų, to mėnraščio vasario Nr. pradėjo aiškintis kas yra spauda ir spaudos apžvalgos. Man atrodo, kad griežtai paėmus spaudos apžvalga būtų kitų laikraščių pažiūrų atpasakojimas ar pacitavimas. Taip suprantant žemelio "Išsivija spaudos veidrodyje" nėra apžvalga, bet tik ieškojimas progos pasiginčyti ar pademonstruoti kitų kvailumą.

Nemažiau miglotas ir jo supratimas apie spaudą. Pavyzdžiui jis teigia: "Išsivijos spauda, be kelių išimčių, yra tikras fenomenas žurnalizmo istorijoje." Atrodo, kad žodį 'fenomenas' jis čia pavartojo kaip nepaprastą, retą reiškinį. Jei taip, jis labai prasilenkė su tiesa. Žinia, negali lyginti mūsų spaudos su didžiaisiais, pelno siekiančiais demokratiniais pasaulio dienraščiais ar savaitraščiais, kurie turi galimybės prieiti prie žinių šaltinių, tačiau šiame krašte yra tūkstančiai leidinių, kurie pareiškia tik SAVO nuomonę vienais ar kitais klausimais. Jų tarpe labai gerų opinijos žurnalų, bet ir ne mažai mūsų lygio.

Autorius iš vienos pusės aiškina, kad Akiračiuose kiekvienas turi teisės pareikšti savo nuomonę, tačiau tuo pat pradeda barti kitus laikraščius, "kurių redakcijos... žurnalistinį pakvaišimą ir grafomaniją toleruoja" t. y. pasisako prieš kiekvienos nuomonės pareiškimo laisvę. Juk kai kam gali pasirodyti, kad ir Akiračiai toleruoja 'žurnalistinį pakvaišimą ir grafomaniją'.

Be to, savo spaudos apžvalgose žemelis nori kalbėti ne tik kas jau parašyta, bet ir buvo "užblokuota" parašyti. Bet jei syki buvo "užblokuota", reiškia nebuvo paskelbta — tai kaip gali nespauzdintą dalyką svarstyti spaudos apžvalgoje? Šventos ramybės dėliai, jei ji reikalinga, žemelis savo kolumnos neturėtų laikyti spaudos apžvalgom, bet kaip nors kitaip kukliau pavadinti. Pavyzdžiui: "Mano alkanos mintys kitų paskaičius." vm

susirūpinimas dėl gresiančios 'maksistinės aneksijos'. Susirūpino ir Rumunija, kad bus sovietų kariuomenės dviejų pusių apsupta ir 'nubausta'.

Dėl viso to, kaip praneša Frankfurter Allgemeine, Balkanuose jaučiamas didelis susirūpinimas, nors faktinai niekas tikrai nežino, kiek iš tikro sovietai turi savo kariuomenės Bulgarijoje. Tikra esą, kad jie ten turi patarėjų-instruktorių, karinės medžiagos sandėlius ir paruoštas vietas, kur greitai oru ir jūra galėtų būti permesti kariniai junginiai. Laikraštis samprotuoja, kad sovietų pretenzija Bulgarijoje priverstų prie to, ko sovietų diplomatai iki šiol labai nenorėjo — Graikijos-Turkijos susiartinimo ir NATO prietryčių sparno sustiprinimo. Antra vertus, bulgarai dabar nereikėtų pretenzijų į Makedoniją, jei tam sovietai neduotų palaiminimo. Belgrado laikraštis Politika, suprantama, labai daug dėmesio skiria 'naujiems vėjams'. Tuo labiau, kad iki šiol Sovietų Sąjungos oficiali pažiūra buvo, kad Makedonija teisėtai priklausio Jugoslavijos federacijai ir pagal sovietinę enciklopediją makedoniečių kalba yra laikoma slavų giminės.

Kalbant apie besipykstančius komunistus... Kiniečių pasitraukimas iš Vietnamo vyksta taip lėtai, kad Pravda jį pavadino 'farsu'. Bet kaip jis galėtų būti greitesnis, jei vietnamiečiai juos puola? Ap-skritai imant, karo veiksmams išsivystė į toki propagandos karą, kad sunku susigaudyti.

Iš arčiau žiūrėdamas Japan Times dienraštis samprotavo: '(Kinija) nepaklupdė vietnamiečių, nei pavertė juos savo draugais. Taip pat ir Vietnamo Kambodijos užkariavimas nebuvo pakeistas. Kinija gal įrodė, kad ji yra pasiryžusi muštis ten, kur sovietai ir jų pavaduotojai per toli nueina, tačiau kartu ji sužadino ir būkstavimus, kad ir ji pati mielai panaudoja ginklus savo valiai praversti.'

Iš toliau, visą pasaulį stebint, atrodo, kad Pekinas teisingai apskaičiavo, kad sovietai nesigriebs priešprieš Kinijai, jei jiems vaidenasi daug gardesnis kasnis — Art. Rytų nafta.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

MAINTENANCE PERSONNEL

Immediate openings for qualified applicants for the following positions. Apply in person.

ELECTRICIANS
MECHANICS
PIPE FITTERS
MACHINISTS

6691 Manchester
St. Louis, MO 63139

A Division of
Diversified Industries, Inc.

Equal Opportunity Employer M/F

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiros numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomėnė • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

FLORIDOJE STEIGIAMAS TAUTINĖS SAJUNGOS SKYRIUS

Paskutinių kelių metų laikotarpyje dauguma lietuvių sulaukę pensijos amžiaus keliai iš industrinių miestų nuolatiniams apsigyvenimui į švelnesnį ir šiltesnį klimatą.

Dalis A. L. Tautinės Sąjungos narių iš Chicagos, Detroito, Clevelando ir Rytų Apygardos persikėlė ir įsikūrė Floridoje. Iškilio būtinai reikalas čia persikėlusius narius apjungti tolimesnei Sąjungos veiklai ir taip pat įtraukti ir kitus tautinės minties lietuvius į Tautinės Sąjungos eiles.

A. L. Tautinės Sąjungos valdyba š. m. vasario mėn. 19 dienos posėdyje, kuriam dalyvavo Tarybos narys Vytautas Abraitis iš Floridos, apsvairstė šį aktualų klausimą ir paprašė Vytautą Abraitį sueiti į kontaktą su Floridoje gyvenančiais tautininkais ir įsteigti naują Tautinės Sąjungos Floridos skyrių. V. Abraitis sutikus, Sąjungos Valdyba įgaliojo jį būti šio skyriaus steigėju.

Turint omenyje, kad skyriaus nariai bus išsisklaide po visą Floridą, rinkimai, balsavimai ir kita skyriaus veikla reikės vykdyti korespondenciniu keliu ir metiniais bei specialiais suvažiavimais.

Sąjungos Valdyba prašo esamus ir buvusius Tautinės Sąjungos narius ir visus tautinės minties lietuvius, kurie pageidautų įstoti į šį steigiamą naują skyrių, susisiekti laiškais ar telefonu su Vytautu Abraičiu pranešant savo adresą ir pageidavimą būti šio skyriaus nariu.

Rašykite šiuo adresu: VYTAUTAS ABRAITIS, P. O. BOX 1071, PALM COAST, FLA. 32037. Telefonas: (904) 445-2589.

Tikimės, kad ligi A.L.T. S-gos Seimo, kuris įvyks Chicagoje š. m. gegužės mėn. 26, 27 dienomis, naujas skyrius bus jau susitvarkęs ir atsiųs į seimą savo atstovus.

Amerikos Lietuvių
Tautinės Sąjungos
Valdyba

LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMŲ METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

1979 m. kovo mėn. 24 dieną (šeštadienį), 4:30 val. p. p. Lietuvių Tautinių Namų pastogėje, 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje, Ill., šaukiamas Lietuvių Tautinių Namų narių metinis susirinkimas.

Susirinkimo darbotvarkė:
1. Pereito susirinkimo pro-

SOVIETINĖ VALDŽIA VENGIA DIALOGO SU TIKINČIAISIAIS

Prieš du dešimtmečius, pasibaigus niūrajai stalinizmo epochai, Tarybų Sąjunga pradėjo intensyvią dialogų politiką, rašo R. Viskanta Lietuvos pogrindžio laikraštyje. "Aušra" Nr. 13 (1978 m. spalio mėn.). Ši politika davė gana apčiuopiamų rezultatų: "šaltąjį karą" pakeitė sustiprėjė prekybiniai ir kultūriniai ryšiai tarp Rytų ir Vakarų. Tai, visų pirma, dialogo tarp TSRS ir JAV, VFR bei kitų vakarų valstybių rezultatas. Net svarbiausiam dabartiniam TSRS priešininui — Kinijos Liaudies Respublikai, kuri vis dar nesileidžia į kalbas, Tarybų Sąjunga atvira dialogui.

Vyksta intensyvus dialogas ir šalies viduje tarp valdžios atstovų ir tarp

- tokolas,
- Lietuvių Tautinių Namų Valdybos ir Tarybos pranešimai,
- Diskusijos dėl pranešimų,
- Direktorių rinkimai,
- Einamieji reikalai.

Susirinkime sprendimo teisę turi tik LTN nariai, įmokėję nemažiau \$100.00. Tačiau susirinkime dalyvauti ir savo pasiūlymus reikšti, maloniai kviečiami visi Chicago lietuviai.

Susirinkimui pasibaigus, 7 val. vak. visi susirinkimo dalyviai kviečiami šeimininkai vakarienei toje pat salėje. Prašoma vakarieniauti su savo šeimomis ir bičiuliais, mokant už asmenį \$6.00.

Prašoma iš anksto registruotis ir pamokėti išlaidas pas LTN šeimininką Bronių Kasakaitį (tel. 778-7707 arba 778-9878).

Vakarienes metu bus pravesta Dirvos loterija — dovanų traukimas Dirvos skaitytojams.

įvairiausių visuomenės grupių, sluoksnių, įvairių specialybių bei pomėgių žmonių: darbo pirmūnų, propagandistų, automėgėjų, sodininkų žūklės mėgėjų, šunų bei karvelių augintojų, filatelistų ir dar daugybės kitų grupuočių, draugijų bei sąjungų. Net su nusikaltėliais kalnimo vietose pastoviai kalbamas.

Bet yra viena gyventojų kategorija, su kuria tarybiniai valdžios atstovai niekada jokio dialogo nenori ir, kaip atrodo, nė nesirengia kalbėti. Tai tikintieji.

Jei kai kuriose respublikose tikintieji sudaro nedidelę gyventojų dalį, tai Lietuvoje jų — daugiau nei pusę gyventojų. Patys ateistai tvirtina, kad Lietuvoje šiuo metu apie 50% tikinčiųjų. O žinant ateistų "objektyvumą", galima drąsiai sakyti, kad tiki ne mažiau 70-75% gyventojų. Juk, skaičiuodami tikinčiuosius, ateistai visus pedagogus, mokslinius darbuotojus, medikus, inžinierius laiko ateistais. Tuo tarpu nemaža dalis šių specialybių žmonių yra tikintys. Dalis jų tikėjimą išpažįsta slapta. Nemažai netgi partijos narių, ypač kaime, laiko save tikinčiais, nors ir slapta, tuokiasi ir krikštija vaikus bažnyčioje.

Į tikinčiųjų bandymus pradėti dialogą, valdžios organai dažnai atsako: "Religijos klausimas Tarybų Sąjungoje yra išspręstas ir jokių papildomų diskusijų vesti nėra jokio reikalo".

Yra įstatymai, nemaža, nutarimų, papildymų, kurie ir reguliuoja religinę veiklą. Tačiau kiekvienoje visada iškyla daug neaiškumų, neteisingų įstatymų ar įstatų aiškinimų, kartais net nusižengimų, todėl periodiški susitikimai su valdžios atstovais būtų tikslingi. Tik keista: religijos, Bažnyčios reikalus valdžios atstovai sprendžia visada "aiškiai". Tik deja, ne tikinčiųjų labui; tikintiesiems dėl to labai ir labai daug kas neaišku. Norėdami ką nors išsiaiškinti, jie atsimuša į šaltą ir kietą biurokratizmo sieną.

Tiesioginiai respublikos valdžios organų ryšiai su dvasiškijs palaikomi tik per vieną asmenį — religinių reikalų įgaliotinį. Jo funkcija — stabdyti religijos veiklą ir skaldyti Bažnyčią. Vietiniai valdžios organai: rajonų, apylinkių, miestų vykdomųjų komitetų pirmininkai vienu iš savo veiklos uždavinių laiko pareigą visokeriopai kenkti Bažnyčiai ir visokiausiom priemonėmis, kurių jų veiklos arsenaluose tikrai netrūksta, trukdyti.

(Nukelta į 4 psl.)

PRO ŽIŪRONĄ

IR KAM tas medis reikalingas, šešėlį meta ir šilumos neduoda - berods panašia mintimi porino pasakėčioje apvali kriukutė, prisikimšusi gilių, ažuolo šaknis beknaisydamas ...

Nejučiomis kilo asociacija, pasiskaičius - ir pasiklausius - komentarų, dėl Senatoriaus kalbos Vasario 16 d. minėjime Clevelande. Senatoriaus, kuris neužsitikrino sau ovacijų lengvai politikierių švais-tomų "stipriu" nepriklausomybės pažadu. Vietoj to jis išryškino žmogaus teisių laisvę - imdamas ją ir tautos laisvės pagrindą, kartu žadėdamas tam savo paramą, kiek begalėdamas.

Ir kokia gali būti laisvė be žmogaus teisių laisvės? Gi tačiau žmogaus teisių laisvę užtikrina pasirinkimą laisvei - ir žmogui, ir tautai. Būtų tai emigracijai, ar kūrimeis savame laisvame krašte. Ir nė viena tautybė neturi monopolio teisės jai, ar jos supratimui.

Senatoriaus skatinimas nenuilstamai kovai už žmogaus teisių laisvę nesiūlė lengvai pasiekiamo tikslo, bet realią ir viltingą užduotį, kurios įgyvendinimas didele dalimi ir nuo mūsų pastangų priklausys.

Atrodė, kad Senatorius buvo suprastas, nes - kaip spaudoje minėta - audringi plojimai ne vieną kartą pertraukė jo kalbą.

Zinoma, norint laikyti galvą smėlyje, būtų buvę smagiau užgirdus pažadą, kad ateinančiais metais Vasario 16 d. švėsime laisvoje Tėvynėje ... O kai iš anksto yra nuspręsta, kad Senatorius negali suprasti mūsų ir mūsų tautos problemų, tai yra pakankamas pagrindas išnagrinėti tai, kas nepasakyta.

Į siūlymą Vasario 16 d. pasilikti tik sau (skamba beveik lyg apsitverti 'kinų siena', kas gal ir būtų madinga, bet vargu ar tikslu) - gyvu pavyzdžiu atsako Daytono kolonijos suruoštas Vasario 16 d. minėjimas. Gera šimtinė lietuvių savo šventei sutraukė 1200 dalyvių. Programoje - gražus, kultūrinis pristatymas tautos, siekiančios laisvės ir draugų kovai už ją.

Pagarba Daytono lietuvių kolonijai, dar kartą įrodžius, kad ne skambūs žodžiai, bet darbas duoda rezultatus, kad ne visada ir visur kiekybė tą patį reiškia!

Tebūnie visi - be vienos dienos - metai sistematinas pasiruošimas, kad Vasario 16-jį galėtų tikrai būti ta viena diena mums, sekant Daytono kolonijos pavyzdį.

Gerų draugų ir talkininkų mums niekad nebus perdaug!

Ego

Šiuometinis Amerikos Baltų Centrinis Komitetas Washington, D.C. Iš kairės: John Bolsteins (latvis), Mado Kari (estas), Juhan Simonson (estas), Aolofs Riekstins (latvis), dr. Kazys Šidlauskas, dr. Jonas Genys, Gunars Meierovics (latvis).

J. Bilmanis nuotr.

Diplomatijos parašėje (97)

Vaclovas Sidzikauskas

Emigruoju į Ameriką

Misija į Romą buvo mano paskutinis žygis VLIKo pareigose Vokietijoje. 1950 m. birželio pabaigoje, po mano sugrįžimo iš tos kelionės pas mane į Tuebingeną atvyko VLIKo ir Vykdomosios Tarybos delegacija — M. Krupavičius, S. Kairys, J. Brazaitis ir V. Vaitiekūnas — ir bandė mane prikalbėti pasilikti su VLIKu Vokietijoje, tačiau po visų išgyvenimų ir nemalonumų, o taip pat gavęs iš Baden Badeno prancūzų pulkininko DP reikalams Poignant raštą, kad mano išvykimo į JAV daugiau nebegalima atidėti, apsisprendžiau išvažiuoti. Tiesa, nors kaip VLIKo Politinės Komisijos pirmininkas dar buvau užsibrėžęs aplankyti Stockholme veikiančią ir labai aktyvią ekspozitūrą, tačiau dar sykį žodžiu iš pulk. Poignant patyręs, kad Amerikos įstaigose jis girdėjęs abejonių dėl mano "dypiškumo", esą aš diplomatinio pasu važinėjęs po visas Europos sostines ir ką tai slaptos veikios, ir jo patartas nepraleisti šios, gal paskutinės progos, emigruoti į Ameriką, apsisprendžiau nedelsiant apleisti Europą.

Iš "General Taylor" laivo abu su žmona Regina išlipome New Yorko uoste 1950 m. liepos 17 d. Tik atsistojus ant Amerikos žemės, International Rescue Committee (IRC) atstovas tuoj pat mane nusivežė į New York Times redakciją specialiam interview, kuris liepos 18 d. laidoje buvo patalpintas tame laikraštyje ir iš dalies buvo perspausdintas Stars and Stripes ir Waterburio laikraščiuose. N. Y. Times korespondentas įdomavosi apie mano vaidmenį Lietuvos diplomatijoje nepriklausomybės laikais ir teiravosi apie mano veiklą lietuvių rezistencijoje bei Lietuvos laisvinime, apie padėtį sovietų okupuotoj Lietuvoj, sovietinį terorą ir masines deportacijas, lietuvių nuotakas tėvynėje ir tremtyje bei išėvijojo ir Lietuvos išlaisvinimo galimybes.

New Yorko uoste mus pasitiko ir savo malonion glo-

bon paėmė Alena Devenienė, kuri, man sugrįžus iš N. Y. Times, mudu nusivežė į savo gražią ir vaišingą sodybą Watertown, Conn.

A. ir M. Deveniai tuo metu leido laikraštį "Lietuvių Kelią", kurį redagavo Henrikas Blazas, gyvenęs Brigeport, Conn. Jis beveik kasdien laikraščio reikalavimą atvažiuodavo pas Devenius. Jų sodyboje buvo prisiglaudęs ir prof. Vaclovas Biržiška, tad pirmus mėnesius daugiausia laiko praleidau su jais.

Išvykstant į Ameriką buvau įgaliotas atstovauti VLIKą ir būti jo ryšininku su Lietuvos pasiuntiniu Washingtono Povilu Žadeikiu ir Amerikos Lietuvių Taryba Chicagoje, taigi pirmieji mano kontaktai buvo mezgami šiuose centruose, nekalbant jau apie New Yorką, kur buvo, tuomet daug vilčių žadinusių Jungtinių Tautų ir Laisvosios Europos Komiteto (National Free Europe Committee) būstinės, Lietuvos generalinis konsulas ir veikė Amerikos Lietuvių Tarybos informacijos centras su direktorium Kostu Jurgėla ir sekretore Maryte Kižyte.

1950 m. rudenį su žmona apleidome Devenių sodybą ir prisiglaudėme pas mano brolių inž. Juozą jo kuklioj triobelėj Essex St., Brooklyn. Darbui kambarį ir stalą gavau Lietuvių Informacijos Centre Manhattane. VLIKo ir ALTos vadovybių susitarimu man buvo paskirtas kuklus, \$300.00, atlyginimas iš Amerikos Lietuvių Tarybos. 1951 m. vasario 1 d. pasisamdėme dviejų kambarių butą New Yorko priemiestyje Flushinge.

Negalėčiau sakyti, kad nebuvo galimybių ir gundymų medžiaginiai geriau susitvarkyti, tačiau aš laikiau, kad mano atveju tai būtų savo rūšies dezertyravimas iš kovos lauko ir atsisakymas nuo veiklos, kuri tikrumoje buvo mano ilgų metų diplomatinio darbo, su kuriuo esu suaugęs, tása.

1950 m. rudenį nuvykau į Washingtoną, kad atnaujintus 1949 m. užsimezgusius kontaktus. Turėjau visą eilę pasitarimų su Povilu Žadeikiu, o Valstybės Departamente ilgesniam pasikalbėjimui mane priėmė Rytų Europos Departamento vedėjas Vedeler. Po to lankiausi Chicagoje, konferavau su Amerikos Lietuvių Taryba, ją painformavau apie VLIKo persitvarkymą ir kt. Tarėmės dėl veiklos gairių, dėl mano įsijungimo į Lietuvos laisvinimo pastangas, dėl Bendruomenės suorganizavimo JAV, ypač, kad visi ALTos Prezidiumo nariai buvo naujai organizacijai priešingi, laikė Amerikos lietuvius esant pakankamai gerai suorganizuotus, teigė, kad iš anapus vandenyno atvežtoji Bendruomenės idėja čia neprigis. Man regimai pavyko kiek sušvelninti ALTos vadovybės, ar bent kai kurių jos narių, ypač dr. Pijaus Grigaičio, neigiamą pažiūrą į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę.

Susiorientuoti to laiko Amerikos vyriausybės, spaudos ir visuomenės nuotakose bei nusistatymuose mums rūpimais klausimais man žymiai lengvino mano drauge su prel. M. Krupavičium, pereitų metų pavasarį lankymasis JAV ir Kanadoj. Trumpai suglaudus čia radau tokią padėtį: visi išvardintieji veiksniai — vyriausybė, kongresas, spauda ir visuomenė gyvai domėjosi po karo susidariusia padėtimi Vidurio ir Rytų Europoje, sielojosi dėl tos Europos dalies atidavimo Sovietų Rusijos įtakai, jautė ir savo kaltę, o drauge ir pareigą Sovietų pavergtoms valstybėms padėti, išsilaisvinti ir atkurti savas demokratines valstybines institucijas. Laisvinimo politika buvo tuo metu višas šūkis ir Valstybės Departamente ir Kapitolyje ir spaudoj bei visuomenėj. Buvo gaudyte gaudomos žinios iš anapus geležinės uždangos, todėl ir mano atvykimas į Ameriką nepraejo nepastebėtas.

Sovietinė valdžia vengia dialogo...

(Atkelta iš 3 psl.)

ti normalią jos veiklą — kažką uždrausti, nugriauti, neleisti. Iš šalies žiūrint, susidaro įspūdis, kad jiems duotas uždavinys — kuo labiau nuteikti plačiasias liaudies mases prieš Tarybų valdžią. Ir, reikia pripažinti, kad šioje srityje jie pasiekė tikrai neblogo rezultatų!

Tiesa, su plačiąja visuomene (tikinčiais) yra dar viena bendravimo forma — ateistinės paskaitos. Bet čia jau daugiau monologas, negu dialogas — kalba tik viena pusė — ateistai. Kam nors iš tikinčiųjų klausytojų pabandžius papolemituoti arba priminti apie įvairius religinės veiklos trukdymus, lektoriai vengia atsakymo, teisindamiesi, kad jie nesą kompetetingi šiuo klausimu, kad nėra laiko, kad jie nesiruošia leisti į polemiką; o klausimų srautui nesibaigiant, staiga gęsta šviesa ir pradedamas demonstruoti ateistinis filmas.

O su eiliniaus tikinčiais, išdrįsusiais užsiimti nors šiek tiek aktyvesnes religine veikla, dialogą jau veda dar viena valdžios instancija — KGB.

Bet kodėl gi, būtent, ši instancija? Juk visi žinome, kad milicija kovoja su visuomenės priešais, o saugumo organai — su valstybės ir partijos priešais. Tad ne jau aktyvieji tikintieji pavojingesni už vagis, plėšikus, žmogžudžius, prievartautojus, kuriais domisi tik milicija?

Tad kodėl vis dėlto valdžios organai vengia dialogo su tikinčiais? O gal jie... bijo? Atrodytų nesamoni: viena iš pačių galingiausių pasaulio valstybių, turinti savo dispozicijoje sunkiai įsivaizduojamą atominį ir raketinį arsenalą,

A & P MECHANICS

Air line is looking for 2 good A & P mechanics. Must have DC-8, 9, or 10 experience, own tools. Aircraft mechanic experience required competitive wages, excellent benefit package. Send resume (hand written OK) to: T. PATERNITI.

EVERGREEN AIRLINES

MARANA AIR PARK

MARANA, ARIZONA 85235

An Equal opportunity Employer

M/F/H

(10-12)

valstybė, kurios sienas saugo milijonai ginkluotų ikidantų karių, bijo, ir ko bijo — moterėlės, pardavinėjančios devocionalijas, bijo žmogaus, spausdinančio ir platinančio katekizmą, bijo kunigo, mokančio vaikučius poterėlių, bijo paties katekizmo!... Sunkų patikėti, kad tokia milžiniška valstybė bijotų tikėjimo, kurio kartiniai akmenys — Dievo ir artimo meilė. O vistiek bijo — kitaip saugumo organai nesidomėtų Bažnyčios reikalais. Tai verčia giliai susimąstyti.

Nors Lietuvos Katalikų Bažnyčia valstybės laikoma Pelenės vietoje, ji yra lojali valstybei. Bent ji stengiasi būti lojali. Tiesa, praėityje būta susidūrimų, nes, keičiantis santvarkai, tarybiniai pareigūnai buvo labai nepakantūs Bažnyčiai. Šiuo metu nė vienoje Lietuvos bažnyčioje kunigai neragina parapijiečius sabotuoti, kenkti valstybei. Priešingai — jie ragina, kad tikintieji būtų geri dori visuomenės nariai ir savo sąžiningu darbu galėtų būti pavyzdžiu kitiems.

Šiuo metu valdžia kovoja už žmonių dorovingumą. Juk net ir pati tobuliausia ideologija negalės sukurti šviesios ateities, jei visuomenės nariai ištvirkau, gers, jei vis labiau plis smurtas, venerinės ligos. Ir čia Bažnyčia galėtų valstybei būti gera padėjęja. Su išvardintomis blogybėmis ji kovoja per visą savo egzistavimo istoriją ir šitos kovos iš jos pasimokyti galėtų visi. O rezoliucijos ir nutarimai tų blogybių nenugalės.

Bet grįžkime prie dialogo. O jis vyksta "neakivaizdinu" būdu.

Ilgai ateistai drabstė purvais religiją ir jos tarnus, nesulaukdami jokio atkirčio. Kai dienos šviesa išvydo "LKB kroniką", ateistų išpuoliai ir šmeižtai vis dažniau gauna triuškinantį smūgį, ne jėgos, o tiesos. Į kiekvieną ateistų provokaciją ar šmeižtą, šis leidinys atsako svariais argumentais, paremtais įstatymų straipsniais, tarptautine teise, tarpvalstybinių susitarimų rezoliucijomis ir bendražmogiškosios moralės principais.

Mūsų Bažnyčia — kankinių Bažnyčia. Persekiojimais tik labiau ją užgrūdina. Bažnyčia nepralaimės, kaip nepralaimėjo du tūkstančius metų. Pralaimi tie, kurie prieš ją kovoja, kurie bijo dialogo su tikinčiais.

O iš nuoširdaus dialogo su tikinčiais, su Bažnyčia daug laimėtų mūsų visuomenės dvasinis gyvenimas.

Kuo greičiau ateistai tai supras, tuo daugiau pasitar-naus visuomenės gerovei.

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Didelio radinio spąstuose (2)

Bado nagai aštrūs

(Liaudies patarlė)

Jūratė Statkutė de Rosales

Surastos kronikos tekstas pirmoje vietoje parodė, kad neolito gale ir žalvario amžiaus pradžioje baltai buvo plačios politinės, kartoju - politinės, ne etninės, ekspansijos protagonistai.

Kronika sutampa su archeologija tuomi, jog baltų atsiradimas Pabaltijoje ir Suomijos ilankoje yra datuojamas 2000 metų pr. K.

Tarp 2000-1500 m. pr. K. baltai valdė Suomijos ilanką, Kuršių mares ir Aismares. Sprendžiant iš kronikos, jie tuomet gerai pažinojo Baltijos jūrą ir artimiausius vandens kelius upėmis. Pav. kronikos pirmame skyriuje duodamas gana smulkus šiaurinių vandens kelių aprašymas, savo tikslumu pralenkia žymiai vėlesnių Europos kartografo žinyną.

1500 m. pr. K. įvykęs staigus klimato atšalimas privertė baltus trauktis iš Suomijos ir Estijos. Jie iš ten išplaukė laivais ir išsikėlė Pomeranijoje,

kurią užėmė. Po to, iš Pomeranijos jie plito Karpatuose, tačiau kalnynų prasta žemė jiems netiko, ir baltai kalnėtas vietoves netrukus apleido, palikdami jas seniesiems tų žemių gyventojams.

Taiigi, šiltesnių žemių ir maisto ieškoti toliau į pietus ir XIV bei XIII a. pr. K. tapo didelių žygių amžiais.

Peržiūrėjus kroniką pažodžiui, bandžiau surasti tuometinės baltų politinės galybės priežastis. Jų radau keletą.

BADAS. Pirmieji kronikos skyriai aprašo ne ką kitą, kaip desperatišką maisto ieškojimą. Tas yra suprantama, nes paleografinės Pabaltijos lentelės rodo, jog kaip tik tuo metu buvęs palyginti šiltas Pabaltijos klimatas ryškiai pasikeitė ir prie buvusio statuso daugiau niekad nebegrižo. Pirmųjų kronikos skyrių pagrindinė tema yra iš tiesų šaltis, geros ir prastos žemės, geri ir prasti derliai. Įtemptos kovos už būvį metu, tautai kitos išeities ne liko, kaip skirstytis: dalis tautų likdavo savose žemėse, jas saugojo ir iš jų mito, o likusieji buvo priversti imti ginklus į rankas ir ... keliauti. Keliauti kur akys neša, ir kur maisto suras. Tuo metu pakelti tautos vargai kronikoje skamba šurpiai.

GINKLAI. Baltų tuometinis karinis pranašumas - kaip jis atsirado ir nuo ko jisai priklausė - turėtų sudaryti specialią tyrimų temą. Senovės ginklų ir karinės strategijos žinovų nuomonė šiame klausime bus labai naudinga. Pav. kronika vienoje vietoje mini ypatingas baltų temples. Taiigi, lanko šūvis ir strėlės nulektas nuotolis matyt turėjo daug reikšmės, tuo labiau, kad lankas ir strėlė anais laikais buvo pagrindinis baltų ginklas. Kronika ši ginklų dažniausiai ir mini. Be to, ginklai turėjo būti lengvi, nes juos vienodai vartojo ir vyrai ir moterys.

GREITIS. Žymiai sunkiau išaiškinamas yra tuometinių baltų judrumo klausimas. Krito į akį du kronikos pasakymai: (a) Pabaltijoje nuo seniausių laikų buvo auginami žirgai 'sau' ir (b) žygių metu, irgi nuo seniausių laikų, baltai palikdavo VISADA savo žirgus Ukrainos ganyklose. Kariai ten palikdavo ir savo šeimas.

Ar tai reiškia, kad žygio metu baltai žirgų nenaudodavo, ar naudodavo jų palyginti mažą skaičių? Gal jie vartojo Suomių ilankos valdymo laikais įgytus laivininkystės gabumus, kurių kitos tuometinės centro Eurazijos tautos neturėjo? Apie tai teks plačiau pakalbėti tolimesniame skyriuje apie kartografiją. Viena tačiau yra aišku iš kronikos: baltai jau anais laikais galėjo nepaprastai lengvai įveikti didelius atstumus ir buvo išvystę išpūdingą susisiekimą sistemą.

Tamsus koridorius. Viena jo gale, dešinėje, - durys. Sustojau ir žiūriu. Ant durų vizitinė kortelė: Profesorius Virgilijus Platonas. Kiek pastoviu, pasakui pakeliu ranką ir pasibeldžiu.

— Įeikite, — girdžiu balsą, ir durys atsirado. Priešais mane — mano buvęs profesorius, žila, smaila barzdele, mėlynomis, gromis, asketišku veidu, kiek palinkęs į priekį, vienmarškinis.

— Profesoriau, norėčiau su jumis pasitarti.

— Įeikite ir sėskitės. Aš tuojau... — ir jis išeina į kitą kambarį. Grįžta tuojau pat ir dar vilkdamasis gana ilgą juodą švarką.

MOTERYS. Kronika su šurpiu vaizdu aprašo, kokių būdu pirmaisiais Dono žiočių bazės įkūrimo laikais ši bazė buvo iš visų pusių nuožmiai puolama. Kai vyrai išvykdamas pasitiki prieš juos žygiuojančias kitų tautų kariuomenes, moterys likdamos savo jėgomis ginti bazę nuo artimesnių priešų. Ilgainiui, moterys - priverstos ginti save ir šeimą - taip įgudo ginklų vartojimą, jog prilygo vyrus ir pralenkė toje srityje kitų tautų karius.

Baltų karo strategija rėmėsi miklumu vartojant lanką ir strėlę, o ne brutalia jėga. Šis faktas paaiškina svarbų kronikos teigimą, kad baltų moterys kariuomenės lygiomis su vyrais. Ilgainiui, šis bruožas taip išryškėjo, jog i žygi baltai keliaudavo ne šeimomis, o vyrų ir moterų pulkai traukdavę į karą kiekvienas atskirai. Kai visose aplinkinėse tautose moterys buvo laikomos vergės padėtyje, baltų išvystytas kovos būdas ir iš to išsirutuliavęs vie nodas vyro ir moters dalyvavimas kare, padvigubino tautos karinį pajėgumą santykių su kitomis tautomis. Kronika taip plačiai aprašo moteriškų žygdarbius, tiek daug kartų grįžta prie moterų-karių temos, jog nelieka jokios abejonės, kad ankstyvosios baltų istorijos laikais moterų veikla sudarė pagrindinį skirtumą tarp baltų ir kitų tautų.

ASIMILIACIJA UŽIMTOSE ŽEMĖSE. Moterų ir vyrų pulkai žygiavo atskirai ir tik ypatingo pavojaus ar nelaimės atvejais vienas kitam talkindavo. Kronika pasakoja, kokias žemes užvaldė moterų pulkai ir kokias, visai kitas, užvaldė vyrai. Taip pat atžymi, kad naujose žemėse apsigyvenę atvykėliai poravosi su vietiniais gyventojais. Atrodo, kad šiame fakte galima įžiūrėti priežastį, dėl kurios baltai užimtose žemėse nepalikto savo materialinės kultūros žymių, bet veik visur uždėjo savo kalbos, socialinės santvarkos ir papročių adstratą.

— Sakykite, kuo galėčiau padėti?

— Noriu kai ką rašyti ir...

— Rašyti? Tai daug lengviau, tai daug lengviau ir patarti. Maniau, kad rimtesnės bėdos — sumanėte vesti ir nežinote... Na, ieškote kam bėdą suversti, jei tas žingsnis nepavyktų. Jei, sakysime, įkristute į balą ir...

— Ne, ne. Kol kas ne.

— Na, tai kas?

— Noriu rašyti Lietuvių literatūros istoriją.

— Istoriją? Lietuvių literatūros istoriją?

— Taip.

— Čia taip pat rimtas žingsnis, nors tragiškai jis neturėtų baigtis. Atsimenu jūsų seminario darbus. Jie man leidžia jums patarti — rašykite.

— Esu pasiryžęs. Ir vis mąstau, kokia ji turėtų būti.

— Be abejonės, gera. Tik tai gera. Kitokios net ir nepradėkite.

— Taip, profesoriau, ir aš manau. Todėl čia ir atėjau. Norėčiau išgirsti jūsų nuomonę. Ji būtų, sakyčiau, mano darbo gairės.

— Aha! Jūs čia mane ir vėl pastatote į keblią padėtį. Istorija, sakysime, ir Lietuvių literatūros istorija, yra bent ligi tam tikro laipsnio objektyvus darbas. Tačiau vistiek ji turi išeiti iš jūsų vidaus pasaulio. Suprantate, rašote jį. Ir rašote taip, kaip jūs jaučiate ir kaip matote literatūrinio gyvenimo procesą, kuriame iškyla ir atskiri autoriai ir jų veikalai. Tai vis atskiri ir individualūs pasauliai. Ir jūs, su jais susitikdamas, individualiai reaguosite — matysite, jausite ir interpretuosite. Taiigi ir mano vienoks ar kitoks patarimas galėtų jus tik varžyti. Ne, geriau rašykite vienas ir taip, kaip jums atrodo geriausia ir kaip lyg savaime išeina iš jūsų vidinio pasaulio ir jo susitikimo su išoriniais faktoriais. O šiuo atveju su jūsų planuojamo veikalo objektyvia medžiaga.

— Jūs, profesoriau, man atrodo, labai pabrėžėte subjektyvų — impresionistinį momentą?

— Taip, pabrėžiau. Tačiau jis turi būti vartojamas protingai — kontroliuojamas. Svarbu, labai svarbu — ir tai aš dažnai pabrėždavau ir savo paskaitose, ir ypač seminaruose — erudicija ir talentas, kuris būtinas literatūrinį kūrinį interpretuojant, — ir profesorius atsikelia nuo

kėdės. — Rašykite. Darbas nelengvas, bet rašykite.

— Vis dėlto, profesoriau, kai ko jus norėčiau paklaust.

— Būtent.

— Būtent, kaip jūs manote, kas joje turėtų būti?

— Kas? Lietuvių literatūros istorija! Kas gi daugiau?

— Taip, bet, profesoriau, norėčiau patarimo...

— Patarti neprašykite. Nepatarsiu, negaliu. Gal tik galėčiau pasakyti, kaip aš tokią istoriją rašyčiau. Žinoma, nemanau rašyti ir niekad nerašysiu. Bet, sakau, jei rašyčiau.

— Tai, pone profesoriau, mane džiugina...

— Bet pabrėžiu: jei rašyčiau, — ir jis vėl atsisto ir kelias minutes tyli. O paskui:

— Žinote, nuo ko pradėčiau?

— Nuo pirmųjų rašytų veikalų, — mėginu atspėti.

— Nuo kalbos. Literatūros veikale svarbu ne tik jo turinys, personažai, idėjos, bet ir kalba. Nuo kalbos ypatumų — jos garsų, žodžio ir jo ritmo bei melodijos, nuo sakinio bangavimo pareina ir individualus ne tik estetiškas, bet ir nepakartojamas dvasinis literatūros kūrinio aspektas. Tad pačioje pradžioje ir daugiau bent kelių puslapių studijėlę apie mūsų kalbą. O paskui sustočiau prie tautosakos. Ypač prie mūsų liaudies lyrikos — dainų, kuriose tiek gausu ir žodžio, ir muzikos poezijos, kurioje atsiskleidžia ir mūsų tautos sielos gelmės. Tautosaka — ne tik mūsų literatūros šaknys ir daigai, bet ir jos žiedai.

— O kaip jūs darytute su visais tais 16-17 a. religiniais ir kalbiniais raštais?

— Kaip? Galbūt dar turėčiau kiek pagalvoti. Tik man neatrodo, kad jiems būtų verta skirti daug vietos. Jie, manyčiau, labiau tikėtų mūsų kultūros, o ne literatūros istorijai. Estetiniu atžvilgiu jie negali būti traktuojami. Ir būtų daugiau negu nenuoseklūs, jei, pavydžiui, plačiai rašyčiau apie to meto katekižmus, giesmynus, o nieko, sakysim apie vėlesnių laikų religinę literatūrą, kuri ir mintim, ir kalba yra nepalyginamai aukštesnio lygio. Atrodytų, kad 16-17 a. religiniai raštai priklauso literatūrai, o vėlesnį, kad ir, sakysim, tokio Maceinos teologiniai-filosofiniai veikalai, jau už literatūros ribų. Tai, Vaidganto žodžiais, svinstva ir

(Nukelta į 6 psl.)

NAUJOS KNYGOS

• **Vincas Petaris. ALGIMANTAS.** Istorinė apysaka. Pirmą ir antrą dalis. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidykla Chicagoje. Viršelį pieštas Vinco Luko. 544 psl. Kaina 9 dol. Spaudė Morkūno spaustuvė. Tiražas 1500 egz. Techninis redaktorius Saulius Girnius. Ši 1900 m. parašyta V. Petario apysaka pirmą kartą buvo išleista 1904 m. Shenandoah, Pa.

• **VYDŪNO LAIŠKAI SKAUTAMS.** Redaktorius Vytautas Mikūnas. Dailininkė Zita Sodeikienė. Išleido Akademines skautijos leidykla: 8913 So. Leavitt St., Chicago, Il. 60620. Išleista Vydūno Jaunimo fondo lėšomis. Tiražas 700 egz. Spaudė M. Morkūno spaustuvė, Chicagoje. Knygos redaktorius Vytautas Mikūnas. Knyga puošnūs didelio formato, iliustruota puslapiniais dail. Zitės Sodeikienės piešiniais, kietais viršeliais ir aplanku, 72 psl., kaina — 3 dol.

• **Arėjas Vitkauskas. LYRE FRUIT in Light Syrup** (Lyros vaisiai pasaldintam įmerkime). Poemos angliškai. 32 psl. Kaina — 1 dol.

Vizitas...

(Atkelta iš 5 psl.)

skandalas, — pradeda kiek karščiau profesorius.

— Ir... sakykite, kaip jūs vardas?

— Vytautas.

— Jau žinau, žinau, atsimenu. Taigi, kolega Vytautas, sakykite, kaip jums tai patinka?

— Visiškai su jumis sutinku. Yra pagrindo

— Ir dar kokio. Arba kad ir tokia Daukšos Postilės lenkiškai rašyta prakalba. Apie ją ko plačiausiai, o apie Girniaus Tautą ir tautinę ištikimybę nei žodžio. Nei kiek negeriau ir su kalbininkais. Rasite apie Kleino gramatiką ir apie Širvydo žodyną, bet nieko apie Jablonskį, Būgą, Balčikonį, Skardžių, Salį... — ir profesorius suraukia kaklą ir rūkščiai pakrato galvą.

— Užsiminėte Maceiną ir Girnių.

— Taip.

— Tad gal Lietuvių literatūros istorijoje reikėtų bent kiek vietos duoti ir mūsų filosofijai?

— O kaip gi kitaip? Tai labai svarbu. Joje turėtų būti ir Kuraitis, ir Šalkauskis, ir Maceina, ir Girnius, ir Sezemanas. O gal ir dar kai kas. Neprileisti filosofinės minties įtakos literatūrai, mano manymu, nusi-kaltimas. Norėčiau pabrėžti, kad tai labai svarbu: filosofiją, ypač egzistencinę, ir grožinę literatūrą jungia tos pačios minties plotai, — ir profesorius atsistoja ir, išsiėmęs iš liemenės kišenius didelį laikrodį, pažiūri. Atsikeliu ir aš.

— Tai gal bus ir viskas?

— Dar vienas klausimas. Tik sakykite, ar netrukdu?

— Prašau.

— O kaip su istorija? Ar ir jos reikėtų?

— Istorija yra tautos praeities ir jos dvasios resurekcija. Ir ką turi daryti rašytojai, imdami savo kūriniams istorinius siužetus, jeigu jie nėra susipažinę su savo tautos praeitimi, jei neturi tos praeities jausmo? Yra pavojus vaizduojamo laikotarpio gyvenimą užpildyti savo fantazija ir tuo pačiu istoriją — tegu tik ir literatūrinio veikalo plotmėje — deformuoti. Gal girdėjote anekdotą? Karaliaus Mindaugo vėlė labai susirūpinusi. Ir ar žinote

■ Laiškai Dirvai

JUOKIASI PUODAS, KAD KATILAS JUODAS

Darbininko vasario 23 dienos numeryje tilpusį straipsnį Draugas kovo 1 dieną persispausdinęs ieško tiesos lietuviškame politiniame ir visuomeniniame gyvenime. Kad būtų lengviau tvarkyti pasaulį straipsnio autoriai bando suversti visas mūsų šių dienų negeroves dr. Kaziui Bobeliui, buvusiam Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkui.

Prisimindami seną taisyklę, kad daug lengviau yra pulti, negu gintis straipsnį rašantieji skelbia visą eilę "faktų" į kurių vertingumą norėčiau atkreipti Dirvos skaitytojų dėmesį.

Pirmiausia rašto žinovai kreipia visuomenės dėmesį į demokratiškus Vliko vadaus susitvarkymo principus. Jie teigia, kad devynios politinės grupės iš penkiolikos Vliką sudarančių vadovaujasi t o t a litariškais principais ir bando užgręžti neteisėtai Vliko vadovybę. Jei tai pasisektų šešiom grupėm, tai, žinoma, reikala būtų sutvarkyti demokratiškai. Jie visai pamiršo, ar bent bando pamiršti, kad jau daugelį metų autoriai valdo Vliko struktūrinę sąstatą ir visiškai pamiršo, kad jie yra ir buvo politinių grupių sandaroje mažuma. Jie teigia, kad koks tai pagrindis rengia dr. Bobelio kandidatūrą į Vliko pirmininkus. Iš tiesų jau veik metai laiko vlikinių grupių komitetas Chicagoje posėdžiauja ir svarstydamas dabartinės tarptautinės politikos sąlygas ieško Vlikui naujo pirmininko. Reikėtų skaitytojam paaiškinti, kad dr. Kęstutis Valiūnas, ilgametis pirmininkas, gabus ir efektyvus politikas jau prieš metus pareiškė politinėm grupėm savo nusistatymą daugiau Vliko veiklon nebekandidatuoti.

Politinės grupės nešdamos Lietuvos laisvinimo ko-

kodėl? Vaikščioja dausose su romanu rankoje ir neranda žmogaus, kuris jo kalbą išverstų į lietuvių kalbą, — šypsosi profesorius ir ištiesia ranką atsisveikinti.

vos atsakomybę, gerai išmasčiusios esančią padėtį ir ateities galimybes pakvietė dr. K. Bobelį kandidatuoti į Vliko pirmininkus. Žinoma, kaip bent kur kitur, ir mūsų politiniame gyvenime visi negali turėti tas pačias idėjas ir tuos pačius būdus jom įgyvendinti. Lygiai taip visi negali apsistoti ant to paties kandidato. Antra verta yra sveika Vliko politiniame sąstate turėtipoziciją ir turėti opoziciją.

Vliką sudarančių grupių daugumai, devyniom prieš šešias dr. Bobelis atrodo pats efektyviausias lietuvis vesti Lietuvos laisvės kovą pasauliniame politiniame forume. Būdamas Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. Bobelis sugebėjo prieiti prie visų Amerikos politikos sluoksnių, ar tai būtų administraciniai ar legislaturiniai; tiek lokalinėje plotmėje, tiek federalinėje. Jis vienintelis iš lietuvių, kuris kvieistas dalyvavo Korėjoje ir Formozoje, o taip pat ir Belgrado konferencijose. Jo pastangomis Belgrade ambasadorius Golbergas padarė labai stiprų pareiškimą Lietuvos bylos reikalu. Tokia pasisakymo dar nesame turėję nei viename tarptautinės politikos forume. Įvertindamos praeities patirtį ir įvertindamos dr. Kazio Bobelio gaurumą, nenuilstamą energiją, nepaprastą veržlumą, entuziazmą ir atsakomybės jausmą Lietuvai devynios grupės pareiškė jam pasitikėjimą.

Toliau straipsnio autoriai ieško demokratinį pradų ir randa tik pogrindines. Čia vėl pamirštama, kad sausio 28 dienos Vliko posėdyje ne 6 balsai prieš Bobelį buvo paliesti, bet iš 9 balsų už Bobelį du neturėjo pakankamų kredencialų ir tai buvo ne deka devynių samokslininkų, bet buvo deka šių super-demokratų. Artėjant kovo 11 dienos Vliko posėdžiui tos dvi grupės išsiaiškino savyje ir savo balsus atiduos ten, kur daugiausia galima tikėtis Lietuvos byloje.

Idomu, kad įvertindamos dabartinę lietuviškų organizacijų padėtį Darbininkas ir Draugas grįžta prie Bendruomenės ir konstatuoja, kad visas negeroves P. L. Bendruomenė sutvarkysianti. Kaip pavyzdį stato A. L. Bendruomenę, kuri prieš dešimt metų įsijungusi į politinį darbą. Pavyzdys nėra taip labai geras. Lygiai prieš dešimt metų A. L. Bendruomenė apsi-sprendusi politikuoti savo pirmuoju politiniu darbu užsimojo sugriauti A. L.

Tarybos suorganizuotą Vasario 16 dienos minėjimą Jungtinių Valstybių Kongrese. Tuomet Alto sudarytą programą bandė sugriauti prašydamos pažįstamus kongreso atstovus pakeisti Vasario 16 dienos minėjimo datas, kalbėtojus ir lietuvių kunigus. Tik dėka tuometinių Lietuvos draugų, senatorių Dott ir Percy ir kongresmanų Daniel Flood, Bill Murphy ir speakerio McCormick Altui pasisekė išlaikyti tradicinius Vasario 16 dienos minėjimus JAV Kongrese. Deja, nuo to laido, daugiau lietuvis kunigas Senate nesakė invokacijos ir turbūt daugiau nesakys. Tolimesnis A. L. Bendruomenės politikavimas tik suskaldė pačią Bendruomenę, susmukdė švietimo darbą ir poliarizavo visą visuomenę.

Toliau straipsnis tvirtina, kad dr. Bobelis neturi visuomenės paramos. Jei taip būtų, tai jo kandidatūros klausimas neiškiltų. Atrodo, kad dr. Bobelis turi labai stiprų užnugarį ir tas straipsnio autoriams labai nepatinka. Jie toliau per penkis punktus aiškina kodėl Bobelis netinka Vlikui pirmininkauti. Šių pastraipų logika tokia pati, kaip ir mažumos valia visuomeniniame gyvenime esanti tyra demokratija. Tokie svarstymai Vliko suvažiavimai turėtų būti visai nepriimtini.

Straipsnis numato ateitį ir jei dr. Bobelis tampa Vliko pirmininku, tai tuomet straipsnio autoriai, didieji demokratai, per P. L. Bendruomenę sudaro kitą Vliką. Pagal straipsnį yra visai nesvarbu nei Lietuvos byla, nei politinių grupių daugumos valia, nei demokratiniai Vliko veiklos pradai. Vienintelis dalykas svarbu, jei Vliko valdybos sąstatas yra ne pagal mažumos valią, tai jie grasina sunaikinti Vliką. Tokios užmačios turėtų būti lietuviškos visuomenės pasmerkotos, ir Vliko suvažiavimas turėtų jas ignoruoti.

Pradėjau šias mintis su patarle "Juokiasi puodas, kad katilas juodas". Turiu prisipažinti, kad man pačiam tai visai nejuokinga.

E. A. B.

1979 m. kovo 9 d. *Bartins*

SKAITYTOJAI PASISAKO

Teisybė ir lietuviškos visuomenės norai išsipildė: Dr. K. Bobelis tapo daugumos išrinktas Vliko pirmininku. Pastaruoju metu mūsų lietuviškos spaudos puslapiuose (Drauge ir Darbininke) pasirodė keletas straipsnių, kuriuose buvo svarstoma ir rekomenduojama ką rinkti Vliko pirmininku. Tai visa būtų vietoje ir gražu. Tačiau, pora rašėvų ne kultūringai stengėsi kiek įmanydami pakenkti dr. K. Bobelio asme-

niui, bei jo išrinkimui į Vliko pirmininkus, o svarbiausia, savo negražiais išvedžiojimais pasitarnauti dabartiniam Lietuvos okupantui, kas sukėlė lietuviškoje veikloje išeivijoje pasipiktinimą tokiais demagogiškais plepalais ir kaip tik sustiprino pasitikėjimą dr. K. Bobeliu. Lietuviai patriotai, skaitydami tų rašėvų nepagrįstus išvedžiojimus, suprato, kad ne tik dr. K. Bobelis buvo užgautas, bet ir visa nuosaiki lietuviška išeivija.

Mūsų džiaugsmui, teisybė nugalėjo: sekmadienį, kovo 11 dieną, dr. K. Bobelis įgaliotų atstovų tapo išrinktas Vliko pirmininku. Ta proga, kaip tik buvo gauta linkma naujiena iš Chicagos, ponai A. ir R. Plepiei, Floridoje, St. Petersburg, savo namuose siauriame draugų ratelyje, pasveikino bei pagerbė dr. K. Bobelį palinkėdami jam sėkmingos veiklos garbingose Vliko pirmininko pareigose. Dr. K. Bobelis susilaukė daug sveikinimų bei linkėjimų iš pavienių asmenų ir įvairių lietuviškų sam-būrių.

Aldona S. Michelevičienė
Sarasota, Fla.

PATAISYMAS

Dirvos 9 Nr. 9 psl. po užrašu "Iš pageltusių albumo lapų" išvardinti žuvusieji neolituanai, kurių tarpe paminėtas Liudvikas Indrišiūnas, buv. finansų ministras.

Kodėl Liudvikas? Jo vardas buvo Julius. Nuo 1915 metų mano pažįstamas, 1928 m. Kaune gyvenome viename name, tai jo vardo negalėjau pamiršti.

P. Lelis

ATSAKYMAS A. SANDRAVAI

Kartais pasitaiko ir tokių prajovų, kad į labai aukšto, kultūrinio lygio laikraštį, redaguojama gerai patyrusių redaktorių, patenka ir tokių rašėjų laiškai ar net ir rašiniai, kurie nenusivokia kas yra atsakomybė, bei spaudos etika. Neseniai Dirvon pakliuvo rašėjo, pasivadinusio A. Sandravos vardu laiškas įvardintas: "Vlikas be vado". Jis savo laiške, neva bando pašiepti dr. J. Grinių. Deja, vieton jį pašiepęs, jis atskleidė tik savo dvasinės kultūros labai žemą lygį. Jau nekalbant, kad jis rašo apie Vliką be vado, kas rodo, kad A. Sandrava, dar iki šiol, nežino, kad Vlikui vadovauja ne vadas, o demokratinis būdu išrinktas pirmininkas. Taip pat, jis klausia "Dirvos" skaitytojų, kokios specialybės yra J. Griniaus doktoratas: teologijos, medicinos ar veterinarijos? Man rodos, kad tokiu atveju nereikia klausiti "Dirvos" skaitytojų, bet užtenka pavartyti enciklo-

(Nukelta į 7 psl.)

MACHINE OPERATORS

With machine Shop experience qualifies you to operate:

- BORING MILLS
- VERTICAL GRINDERS
- OR INSPECTORS

Doing line, final, or receiving inspection. 3 to 11 and 11 to 7 Shifts at Our Aurora and Ravenna Plants. Excellent wages and Company paid benefits. If experienced call Connie Haynes.

ROTEK INCORPORATED

AURORA, OHIO 44202

1-216-562-3111

En Equal Opportunity Employer

'VARPO' sukaktis

J. Miškinis

Siemet sukako 90 metų nuo dr. V. Kudirkos išleisto pirmojo VARPO numerio.

1886 metais Aušrai sustojus lietuvių tauta pasiliko be jokio lietuviško laikraščio. Mažosios Lietuvos lietuvių laikraščiai - Lietuvoje buvo gaunami pavėluotai - ne visai atitiko gyvybinius lietuvių reikalus. 1887 metais pradėjęs eiti mažytis laikraštėlis 'Šviesa' buvo redaguojamas siauroje pakraipoje ir skiriamas liaudžiai, todėl platesnių lietuvių tautos reikalų nepatenkino. Šviesuomenė, visą tai matydama ir gerai atjausdama, nesiliovė rūpinusi pradėti naują lietuvišką laikraštį, kuris patenkintų bent svarbiausius lietuvių tautos reikalus. Aušros pastumta į gyvenimą tauta ne galėjo sustoti.

Bet ir nedidelio laikraščio leidimas anuomet, priespaudos laikais, buvo labai sunkus dalykas. Nebuvo nei lėšų, nei pakankamai bendradarbių, o ypatingai sunkus buvo išleidimas. Laikraštį spausdinti tekdavo užsienyje ir slapta įgaubenti į Lietuvą ir slapta išplatinti. Taip pat slapta reikėjo surinkti prenumeratą, slapta redaguoti, rašinėti korespondencijas ir t.t. Tačiau didelis pasiryžimas ir tėvynės meilė viską nugalėjo ir pagaliau buvo nutarta nuo 1889 metų pradžios leisti naują laikraštį VARPAS.

Tačiau ir pats tas sutarimas buvo susijęs su labai dideliais sunkumais ir pavojais. Lietuvių šviesuomenė negyveno susibūrusi Lietuvoje, bet buvo išsklaidyta beveik po visą didžiulę Rusijos valstybę ir kiekvienu klausimu reikėdavo susirašinėti, kas reikėdė, kad laišškai galėjo patekti į žandarų rankas. Tik vasara, atostogų metu, jie suvažiuodavo ir

kur nors slapta aptardavo visus reikalus. Bet ir susirinkimai nebuvo saugūs nuo žandarų ar kitų caro tarnų užklupimo, ir tada 'nusikaltėliams' tekdavo atsistoti kalėjimuose ar ištėrime.

VARPO sumanyme ir steigime dr. V. Kudirkai teko suvaidinti žymų ir didelį politinį vaidmenį. Jis, su kitų pagalba, nustatė Varpui programą. Jis išleidimo reikalais susirašinėjo su kitais lietuviams, daugeliui įkvėpdamas mintį, kad Varpas yra būtinai reikalingas ir neatidėliojant leistinas. Jis daugelį uždegė rašyti būsimam laikraščiui, susitarė su Mažosios Lietuvos spaustuvininkais ir taip pat atliko daugybę kitų parengiamųjų darbų. Dr. Vincas Kudirka buvo gyva steigiamojo laikraščio dvasia.

Pažymėtina, kad tuo pačiu metu jam kaip tik teko atlikti ir dideli asmeniniai išpareigojimai universitete, nes kaip tik tuo laikotarpiu jis turėjo laikyti valstybinius egzaminus gydytojo teisei. Vieno pirmąjį Varpo numerį jis pajėgė pats suredaguoti, šalia atliekant daug laikraščio administracinių darbų.

1889 m. sausio m. pasirodė pirmasis VARPO numeris Lietuvoje.

Pirmame numeryje paties Kudirkos buvo tik dabar plačiai žinomas eilėraštis 'Kelkite kelkite, kelkite...'. Plačiau Varpe Kudirka ėmė rašinėti kiek vėliau. Svarbiausi jo raštai Varpe - 'Tėvynės varpai'. Yra tai visa eilė feljetonų, kuriuose jis labai vaizdžiai, gyvai, nuosekliai atvaizdavo įvairių įvairiausių Lietuvos ir lietuvių tautos blogumus. Jis pasirašinėdavo daugiausia Vincu Kapsu, nes jo gimtinės krašto žmonės kapsais vadinosi.

Pirmųjų metų Varpo turinys buvo gana platus ir įvairus: politika, literatūra, žemės ūkis, prekyba, polemika, įvairiais lietuvių reikalais su lenkų ir rusų laikraščiais, higiena, muzika, net lengvų dainelių gaidos, skelbimai ir t.t. Atrodo, kad Varpas mėginta taikinti inteligentams ir liaudžiai, kas - jau kaip žinome - praktikoje sunkiai pasiekama.

Nepatenkino ir Varpas visų skaitytojų. Po vienerių metų nuo Varpo atsiradimo, buvo pradėta leisti laikraštis 'Ūkininkas', kuris jau buvo skiriamas tik kaimo žmonėms.

Nuo pat pirmo numerio Varpas ėmė pliekti lietuvių inteligentus už nesirūpinimą savo tautos reikalais, už savanaudiškumą, apsilėidimą, nautimą, nelietuvišką šeimų kūrimą ir daugybę ydų. Taip pat buvo nurodomas rusų caro valdininkų nesąžiningumas, kyšininkavimas, tingėjimas, girtuokliavimas, valstybinio bei visuomeninio turto vagiavimas ir eikvojimas. Buvo išryškinta valdžios pastangos rusinti lietuvių, laikyti juos tamsoje duodant be galo mažai mokyklų, o ir tose pačiose stengiantis vaikus rusinti. Buvo rašoma ir nurodoma, kaip tirštai Lietuva yra svetimų šalių apsesta ir išnaudojama,

Dr. V. Kudirka

1889
1906

BENDRADARbiai

P. Višinskis

J. Jablonskis

K. Grinius

Pr. Mašiotas

Metas I.

'Varpas' užleidžiamas
Tilėje 20 kiekvieno mėn.
sio Metas preke su pri-
viantama
Rusijoje 4 rubl.
Prūsijoje 4 mark.
Amerikoje ir kitur 6 mark.

Metas XI. Lapkritis - Gruodis m. 1899. Num. 6.

Varpas išeina kas
keturias mėnesis. Metas
prekės su parsiuntimu:
Rusijoje (kver-
tams) 6 rubl.
Prūsijoje 8 mark.
Amerikoje ir kitur 4 ank.

VARPAS

Apiešimais Varpas,
išties eilėraščių
rašyto, kaituoja
60 fen. arba 30 kap.
GALIA

literatūros, politikos ir mokslo dvi mėnesinis laikraštis.

A. a. Daktaras Vincas Kudirka †.

31/XII. 1858. — † 16/XI. 1899.

16 d. lapkričio mėnesio, vakare, apie 6-ą valandą, siuose 1899 metuose, persikyrė su sio sietu daktaras Vincas Kudirka sulaukęs netoli 41 metų amžiaus.

Ka padarė gero Lietuvių ir lietuviams, a. a. Vincas, kiek pasėjo naudingų sėklų ant mūsų neapdirbtų dirvų savo raštais, šodžiais ir darbais bus aprašyta vėliau. A. a. gi tik pamū-
io trumpai gyvenimą a. a. V. Kudirka.

Gimė jai Pateryų kaimo Vilkaviškio parapijoje. Suvalkų gubernijoje (uže dalyje jos gyvenitoje, kę „Kapsais“) vadinas) 1858 metuose 31. dieną gruodžio mėn.-sio, pagal naująjį skaičių. Motina jo buvo Elzbieta (para tėvus Jasinelevičiūtė). tėvas-gi Motiejus Kudirka abudu tuomet patiam suaugimo žmonės. Jaunystę savo pralido a. a. Vincas savo tėvų namuose, kurie stovė ant paties ežero kranto, is kitos-gi posės tėvo kolonija prieina prie girios — tai-gi vieta gana smagi. Tėvai buvo žmonės gana gerai pasiterintys: kolonija gero lauko apie 70 margų. Pradėjęs eiti į mokslius jaunas Vincukas pasirodė esąs geros galvos. Pirmajį buvo atiduotas į „klasas“ Starpols, t. y. į gimnaziją. Kelio-tuose metuose pastoję jis į gimnaziją, tikrai nežinau, bet bene 1871 metuose, bent tikrai žinau, kad 1877 metuose birželio mėnesį pabalė tiesias klasas gimnazijos ir tą patį rudeni pastoję į Seinų rymo-katalikų Dvasioskų Seminariją, kur prabūrę beveik dvejus mokalo metus pavaarį 1879 m. gyvutės mėnesyje atsiėmė savo popieras nuo seminarijos rogenso,

t. y. išėjo is seminarijos: po vakacijų tuose patiuose metuose vėl buvo priimtas į 7-ia klasę Starpols gimnazijos. Gimnazijoje mokinosi jis gerai, taikiai budavo tarpe pirmutinių mokintinių ir apiturdavo pirmas dovanas už mokslo. Gimnaziją baigęs 1881 metuose nuvažiavo į Varšavos universitetą ant filologisko skyriaus, kurį klausė vos 1 metus, ir 1882 metuose perėjo ant medicinos, kurį pabaigė rudenyje 1889 metuose. Varšavoje beuimant 1885 metuose rutenyje buvo paimtas žandarų į kalėjimą už prigėimą prie slaptos prieš valdžią sinapios draugystės, todėl tik apie 3 mė-tėlas, kitokios baidmės nuo valdžios ne buvo, bet universitetas pasirodė bair-
vnis už pačią maskolių administraciją ir atstatė studentą V. Kudirką ant 2 metų nuo mokslo. Apart tokių baidių atsitikimų su

valdžia a. a. Kudirka bebūdams universitete turėjo daug vargo kęsti, nės kartais ir duonos kėsniio pritrakdavo jam. Tai vis jau tuomet pasardė jo silpnę is prigimimo“) sveikata, ir ypac per žandarų visokius tyrinėjimus stud. Kudirka jau labai pasibaigusis išrodė. Prisimetę kosulys, kartais ir su kraujais, — šodžiu jau apiversitet bebuant apsiėirėis plaučių dšiosvosenklai. Laikui bėgant liga tai pasimazindavo, tai vėl labiau pasirodydavo, ale jau neatsitėjo, iki ant galo pagalos visai neperkito silpnę silulo gyvasties

Pabaigęs medicinos mokalus daktaras V. Kudirka apsigyveno Sakų miestelivie Nan-

*) Per tai po savo raštais jis dažnai pasirašydavo „Vincas Kapsas“

*) Motina jo namirė jaun. eosemėtroj, i nau tos parios motinos) liguta, kita esose (suo jamotro) namirė jaun. ir-gi dšiva. Matyt a. a. Vincas jos ligutais ligotos padjo

Varpas praneša Vinco Kudirkos mirti

VARPAS Vincas Kudirka

KAD rytą saulė spinduliu pirmiausių
Apreiškė žemei tekėjimą savo,
Užgaudė Varpas liepimu aiškiausiu,
Tarytum jisai žmogaus lūpas gavo:

Kelkite, kelkite, kelkite, kelkite...

Tuoį darbininkai visi suknihždėjo,
Lyg gyventojai užgauto skruzdyno,
Ir kasdieniniai darbai prasidėjo
Žmonių lizduose ir ant lauko gryo.

Kelkite, kelkite, kelkite, kelkite...

Varpas dar garsiau ir dar aiškiau gaudžia,
O graudus balsas veržiasi per ora.
Dėl ko nebaigia savo dainą graudžia?
Tinginius prikelt tur tikrą norą.

Kelkite, kelkite, kelkite, kelkite...

Tai skambink "Varpe"! tegul gaudims tavo
Išilgai, skersai eina per Lietuvą!
Budink ir šauki graudžiu balsu savo,
O tas šaukimas perniek tenezūva!

Kelkite, kelkite, kelkite, kelkite...

Kas darbininkas ir kas dirbti gali,
Ant tavo balso prie darbo teimas!
O kur atrasi tinginį miegalį,
Tegul neliudamas ji budin gaudimas:

Kelkite, kelkite, kelkite, kelkite...

Sausis 1889 m.

Num. I.

VARPAS

literatūros, politikos ir mokslo menesinis laikrasztis.

Itaipas: Naujas laikraštis, j.g. — Varpas, V. Kapsas. — Antanas Valys Jonas I. — Sinaudojimas medžio, J. Grindas. — Audiasur et altera para! Szornas. — Iez tėvyniukos dirvos a.b. — Hygiena, Hygijėjos tarnas. — Literatiska pėtravija. A. a. — Iez viasr, Bodrys. — Politika — Muzika — Iez produktisku turgavieciu. — Pasargu redystas — Apgar-
šimtas. — Iez bulletinu Vilniaus meteorologizkos observatorija.

Aušrai sustojus, pasijusta lietuviško laikraščio trūkumas. Tad varpininkų įsteigta leidykla 1889 m. sausio mėn. pradėjo leisti mėnesinį žurnalą "Varpas", skiriamą daugiausia inteligentams. Žurnalas ėjo iki 1906 m. kovo mėn. Tilžėje ir Ragainėje.

Paruošė VLADAS VIJEIKIS

Laiškai Dirvai...

(Atkelta iš 6 psl.)

pediją. Šiuo atveju J. Kapočiaus išleista "Lietuvių enciklopedija". Joje būtų radę žinių ir apie dr. J. Grinių ir jo išgytą doktoratą. Jis būtų sužinojęs, kad dr. J. Grinius yra buvęs Lietuvos Universiteto profesorius, rašytojas ir neeilinis visuomenės veikėjas. Tat tokio rašėjo, kaip A. Sandravos laiške daromi dėl dr. J. Griniaus pareikštų minčių komentarai nėra verti dėmesio.

Be to, jis savo laiške, nei iš šio, nei iš to, kandžioja kan. Zakarauską, dr. Z. Danelevičių ir dr. V. Pliopli ir jų idėjos draugus. Jo toks kandžiojimas užgauliu svaishiojimu dėl skaldymo be įrodymų faktų, reiškia, kad A. Sandrava yra šmeiziančių gandy skleidėjas. Tat, jo laiškas tilpęs "Dirvoje" kovo mėn. 1 dienos laidoje, jam nedaro garbės.

Kn. V. Zakarauskas
Chicago

(Nukelta į 8 psl.)

HOT SPRINGS

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Vasario 18 d. LB Hot Springs apylinkės valdyba suruošė Lietuvos nepriklausomybės 61 m. paskelbimo ir karaliaus Mindaugo vainikavimo minėjimą. Tą dieną 11 val. ryto buvo atnaušaujamos šv. Mišios vienuolyno šventovėje už kenčiančią Lietuvą. Atnašavo kun. P. Patlaba, asistuojant svečiui iš Montanos kun. I. Gedvilai. Pritaikintą minėjimui pamokslą pasakė kun. P. Patlaba. Po pamaldų vienuolyno salėn susirinko gausus būrys dalyvių pusryčiams, nes iki minėjimo pradžios dar buvo visa valanda.

Pirmą valandą LB apyl. pirmininkas S. Ingaunis atidarė minėjimą, sveikindamas visus taip gausiai atsilankiusius. Įnešamos Amerikos ir Lietuvos vėliavos ir sugiedami JAV ir Lietuvos himnai. Tylos minute pagerbiami žuvusieji kovose už Lietuvos laisvę. Pakviestas kun. P. Patlaba

Varpo sukaktis

(Atkelta iš 7 psl.)

kaip draudžiama spauda, per sekiojami lietuviški raštai.

Ir visame tame dideliame Varpo darbe svarbiausi ir vadovaujamieji vaidmenį vaidino dr. V. Kudirka. Jis savo raštais darė labai didelę, žadinančią įtaką i mūsų tautą, skiepydamas giliai žmonių širdyse karštą tėvynės meilę, visuomeniškumą ir pasiryžimą dirbti, kovoti ir kentėti dėl Lietuvos gerovės. Lietuvių tautoje tuo metu nebuvo kito žmogaus, su kurio nuomone taip skaitytųsi, kaip su dr. V. Kudirka.

Gindamas Lietuvą nuo rusifikacijos ir polonizacijos, dr. V. Kudirka tuo pačiu metu samonino ir auklėjo lietuvių visuomenę ir inteligentiją per Varpą, raudamas viešo ir privataus gyvenimo ydas. Ir čia jis savo asmenybę sušvinta lietuviams naujomis atšvaitėmis. Jis aštriai, sąmoningai barė ir pašiepė lietuvių nutautėjimą, idealizmo stoką, susiskaldymą ir ginčus dėl menkniekių. Ne vienoj vietoj dr. Kudirka sielodamasis rašė savo leidžiamam Varpe apie lietuvių tautinės savigarbos stoką ir menką atsparumą svetimiesiems, kas pastebima visur kur tik lietuvius susiduria su svetimomis tautomis: rusuose jis surusės, lenkuose - sulenkės vokiečiuose - suvokietės ir t.t. Lietuvišką šeimą jis laikė pirmąsias svarbos, gyvybinių reikalų. 'Mums, lietuviams, derėtų pasirūpinti' - rašė dr. V. Kudirka Varpe - 'idant kas nors kasdien mums primintų: atmink lietuvišką šeimą!'

Zodžiu, dr. V. Kudirka buvo tikras lietuvių tautos ano meto vadas, paskui kurį ėjo visa galvojanti, jaučianti, šviesi lietuvių tautos dalis. Ejo tikrai niekieno nevaromi, bet tik savo geru noru. Ir tai kaip veidrodyje atspindi jo paties VARPO raštuose.

sukalbėjo invokaciją Toliau minėjimą vesti pakviesta dr. V. Sakalienė, kuri pirmiausiai lietuvių ir anglų kalbomis perskaitė Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą ir pakvietė į garbės vietas: savanorį-kūrėją P. Petrulionį, Sibiro tremtines S. Rūkienę, Onutę X ir gerai pažinusį Sibiro komunistinį gyvenimą J. Kalvėną. Po to pristatė amerikiečius svečius: E. McKeever su sekretore, dr. ir poniją Smith, prekybos rūmų atstovą Ike Isenhower su ponija ir kitus. Ypatingai jautrių žodį tarė p. Isenhower, išreikšdamas užuojautą dėl mūsų tėvynės tragiškų įvykių, dėkodamas lietuviams už savo kultūrinį darbą padarytą didelį įnašą Hot Springs miestui ir pareikšdamas viltį, kad ateis diena, kuri ir vėl atneš Lietuvai laisvę. P. McKeever dėkodama L. B-nei už bendradarbiavimą įteikė per pirmininką S. Ingaunį gražų padėkos adresą. Dr. Smith savo trumpu žodžiu ir toliau ragino būti aktyviais. Raštu sveikino Arkanso katalikų vyskupas A. McDonald, kongresmanas P. Hammerschmidt ir miesto burmistras T. Elsworth, kuris pasirašė proklamaciją, skelbdamas Vasario 16, 17, 18 Lietuvių Dienomis.

Po kalbų ir sveikinimų, iškviečiamas pagrindinis paskaitininkas inž. Valdas Adamkus, svečias iš Chicago. Pradžioje jis davė savo kalbos santrauką anglų kalba, supažindindamas amerikiečius svečius su minėjimo reikšme ir apie ką bus kalbama. Po to lietuvių kalba nušvietė mūsų tautines ir politines aspiracijas, mūsų pasisekimus bei pralaimėjimus istorijos laikotarpyje, mūsų laisvės netekimą ir okupacijos žiaurumus artimoje praeityje, mūsų tremties gyvenimą su geromis ir blogomis pasekmėmis dėl vieningos kovos išlaisvinti okupuotą Lietuvą. Kvietė visus lietuvius dirbti ir kovoti dėl tėvynės, nes kitos kovos nėra, o jei ir yra, tai beprasmis jėgų aikvojimas. Daug kartų jo kalba buvo pertraukta plojimais, o baigus paskaitą, klausytojai sustoję ilgai plojo už prasmingą inž. Adamkaus kalbą. Inž. Adamkus atvyko

LB Hot Springs apylinkės Vasario 16 d. minėjime dr. V. Sakalienė skaito Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą. Už jos moterų mėgėjų choras sugiedojo himnus ir išpildė keletą dainų programoje. Iš kairės: D. Garbonkienė, V. Šklerienė, I. Sirutienė, F. Dimgailienė, A. Kalvėnienė, K. Stasiunaitienė ir vadovė L. Gudelienė. Reivycio nuotr.

savo lėšomis, o kelionei skirtas išlaidas \$150.00 aukavo L. B-nei.

Toliau sekė meninė dalis: H. Dūda vykusiai paskaitė kelis šiai progai pritaikintus eilėraščius, o moterų mėgėjų choras, vadovaujamas L. Gudelienės, pianinu palydint L. Dietrich, padainavo keletą liaudies dainų. Minėjimą baigė su giesme Marija, Marija. Nors mūsų apylinkėje gyvena tik pensininkai, bet gal suprasdami paskaitininko iškeltą padėties rimtumą, ypatingai šiais metais buvo dosnūs aukomis laisvinimo reikalams. Mūsų mažoj kolonijoj buvo surinkta 1179 dol.

Po minėjimo vienuolyno valgykloje prie kavos ir apylinkės ponių paruoštų įvairių kepsnių dar ilgai visi dalinosi išpūdžiais ir šnekučiais.

Vasario 17 d. buvo suruošta susipažinimo su atvykusiu paskaitininku inž. V. Adamkum vakarienė. Nors vakare oras visai pabiuo ir dėl sniego ir slidumo važiavimas buvo visai neįmanomas, bet vistiek iš 70 užsiregistravusių 37 asmenys pasiryžo atvykti į salę ir nenusivylė, maloniai praleido keletą valandų, o inž. Adamkus pasidalino mintimis ir įdomiai papasakojo apie savo kelionių išpūdžius bei nuotykius keliaujant po pasaulį. (jž)

LB Hot Springs apyl. vasario 16 d. minėjimo garbės dalyviai. Iš kairės — savanoris-kūrėjas P. Petrulionis, Sibiro tremtinės — Onutė X ir S. Rūkienė ir Sibiro komunistinį gyvenimą pažinęs J. Kalvėnas. Reivycio nuotr.

"Amber Holidays"

1979 M. EKSORSIJOS I LIETUVĄ

IŠ BOSTONO AR NEW YORKO

VIENOS SAVAITES: Maskva/Vilnius/Leningradas

Balandžio 11	— \$795.00	birželio 7	— \$859.00
balandžio 25	— \$795.00	liepos 12 ir rugpjūčio 2	— \$865.00
gegužės 2 ir 9	— \$829.00	rugsėjo 19 ir rugsėjo 26	— \$829.00
gegužės 16	— \$839.00	spalio 10	— \$839.00

DVIJŲ SAVAITIŲ

birželio 7	— Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00
birželio 20	— Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00
liepos 12	— Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00
rugpjūčio 2	— Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00
rugpjūčio 8	— Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00

VISOS GRUPĖS aplankys Kauną ir Trakus, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų i LIETUVĄ ir i kitas pasaulio šalis.

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AN/OR GOVERNMENT APPROVAL.
REGISTERED OHIO TRAVEL AGENT # 1A 0221

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

Chicagos lietuviai

Antanas Juodvalkis

"LAIŠKŲ LIETUVIAMS" ŠVENTĖ

Žurnalą "Laiškai lietuviams" leidžia tėvai jėzuitai, Chicagoje. Žurnalo redakcija kiekvienais metais skelbia rašinių konkursus, kuriuose dalyvauja mūsų plunksnos darbuotojai. Įdomu, kad šių metų konkurso laimėtojos yra moterys. Kiek prisimenu, praėjusių metų laimėtojos irgi buvo moterys ir vienas kunigas, anot jo, irgi ne vyras.

Šių metų "Laiškų lietuviams" metinė šventė ir premijų įteikimas įvyko š. m. kovo 10 d. Jaunimo Centre, Chicagoje. Šventę atidarė ir ją pravedė redaktorius tėvas Juozas Vaišnys, S. J. Jis pasidžiaugė, kad žurnalas įžengė į trisdešimtuosius metus ir įvykdė dvidešimt konkursų. Iki šiol netruko nei rašančių, nei remiančių.

Šių metų laimėtojams atrinkti komisija sudarė: pirmininkas Z. Smilga, sekr. D. Kučėnienė ir nariai — A. Likanderienė, tėvas J. Borevičius, S. J. ir I. Laučienė. Konkursui buvo atsiųsta 13 rašinių. Premijas laimėjo šios dalyvės: I-mą A. Kamantienė, iš Lemonto, Ill. (150 dol.), mecenatas dr. L. Kriaučeliūnas, II-rą — D. Staniškienė, iš Clevelando, Ohio (100 dol.), mecenatai M. ir J. Veselkai, III-čią — N. Gailiūnienė, iš Hartfordo, Conn. (75 dol.) — praeitų metų likutis ir IV-tą — E. Pauliukienė iš Lisle, Ill. (50 dol.), ilgametė mecenatė St. Rudokienė. Šio konkurso tema buvo: "Geras draugas — retas paukštis".

Mecenatų vardu laimėtojus pasveikino dr. L. Kriaučeliūnas ir įteikė premiją, o laimėtojų vardu žodį tarė Aldona Kamantienė.

Tolimesnėje programos dalyje pasirodė žinomos balerinos: Birutė Barodicaitė ir Violeta Karosaitė, profesionaliai pašokusios keletą solo ir kartu baleto šokių. Publika labai šiltai sutiko abi balerinas ir išprašė biso, o rengėjai apdovanojo gėlių puokštėmis. Programą pajavairino svečiai iš Vokietijos: pianistė dr. Raminta Lampsatytė, fleitistas Petras Odinis ir solistas — baritonas vokietis Dirk Sage-mueller. Ir jiems publika nepagailėjo katučių.

Pasibaigus meninei programai, prieš vakariene įprastinę maldą sukalbėjo ne kunigas, bet teologijos magistrė, poetė seselė Onutė Mikailaitė.

Aiškliai vakarą dominavo moterys.

Vakarienes metu buvo įvykdyta įvairių suaukotų daiktų loterija. "Laiškų lietuviams" redakcinis kolek-

tyvas turėjo gerai pasitempti, kad visur suspėtų ir visus patenkintų. Į šį vakarą-koncertą atsilankė virš 300 žurnalo skaitytojų ir rėmėjų.

Vakaras praėjo labai darnioje nuotaikoje. Programa buvo neištėsta, bet labai įvairi: kalbėjo, šoko, grojo ir dainavo. "Laiškų lietuviams" redakcija gali džiaugtis tokiu dideliu rėmėjų būriu, kaip kad dr. L. Kriaučeliūnas savo žodyje pastebėjo.

LIETUVIŲ MOTERŲ FEDERACIJOS CHICAGOS KLUBAS

Š. m. vasario 25 d. Jaunimo Centro kavinėje įvykusiame susirinkime solistė Dalia Kučėnienė papasakojo savo kelionės įspūdžius iš viešnagės Tautinės Kinijos sostinėje Taipeje.

Po to, klubo narės išsirinko naują valdybą, kuri pareigomis pasiskirstė taip: pirm. Matilda Marcinkienė,

Lietuvių Moterų Federacijos Chicagos klubo dalis naujos ir buv. valdybos narių. Iš k.: Halina Bagdonienė, buv. vicepirm. Marija Macevičienė, rev. kom. narė Kazė Požarniukienė, buv. sekret. Michalina Naruszewicz, buv. ir dabart. pirm. Matilda Marcinkienė, paskaitininkė Dalia Kučėnienė, renginių vadovė Jolanta Kerelienė ir buv. išdininkė Ona Juodvalkienė.

A. Plaušinaičio nuotr.

renginių vadovė Jolanta Kerelienė, spaudos ir social. reikalams Birutė Kožicienė, sekretorė Halina Bagdonienė, išdininkė dr. Ona Mironaitė ir narė Bronė Stravinskienė.

Linkime naujai valdybai ir toliau sėkmingai plešti lietuviškuose dirvonuose.

"GRANDIS" ATŠVENTĖ 15 METŲ DARBO SUKAKTĮ

Tautinių šokių ansamblis "Grandis" š. m. kovo 11 d. Jaunimo Centro didžiojoje salėje suruošė 15 metų sukakties minėjimą-koncertą.

Apie "Grandies" veiklą jau pasakojo globos komi-

teto pirm. Irena Kriaučeliūnienė (Dirva Nr. 10), o dabar bandysime aprašyti šios šventės įspūdžius.

Pro uždangos kraštą prasiskverbė jaunystė žydinti pranešėja Alvida Baukutė ir malonių balsu sveikina susirinkusius bei aptaria šokį. Prasiskleidžia uždang-

(Nukelta į 10 psl.)

Nicolas Di Virgilio,
Režisierius

Roma Mastienė,
Alisa

Stefan Wicik,
Edgardo

Antanas Pavasaris,
Lordas Arturo

Arūnas Kaminskas,
Akompaniatorius

Emilija Sakadolskienė,
Chormeisterė

LIETUVIŲ OPERA

DONIZETTI OPERA

LUCIA DI LAMMERMOOR

1979 M.

Balandžio 21 d. 8:00 val: vakaro

Balandžio 22 d. 3:00 val. popiet

Balandžio 28 d. 8:00 val. vakaro

Alvydas Vasaitis,
Dirigentas

Gina Capkauskienė,
Lucia

Algirdas Brazis,
Lordas Enrico

Jonas Vaznelis,
Raimondo

Julius Savrimas,
Normano

MARIJOS MOKYKLOS AUDITORIJOJE

BILIETAI GAUNAMI

VAZNELIŲ PREKYBOJE — GIFTS INTERNATIONAL

2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

KVIEČIAME VISUS IR IŠ VISUR

ATVYKTI Į SPEKTAKLIUS

OPEROS CHORAS

Alfonsas Gečas,
Chormeisteris

CHICAGOJE...

(Atkelta iš 9 psl.)

da ir Ažuolo Stelmoko sustiprintas akordeonas, šaukia šokėjus į sceną. Įvairiaspalviai tautiniai rūbai mirga scenoje ir akiai sunku sugauti spalvų derinius, nes poros vikriai sukasi, keisdamos įvairias figūras. Šokis veja šoki, keičiasi šokėjai gal tiksliau šokėjos, o baigus salė ploja ir valioja.

Pirmoje dalyje pašoko 9 šokius, iš kurių savo struktūra išsiskyrė "Gaidys". Tai vyrų šokis, kur gaidys moko gaidžiukus giedoti ir maišto ieškoti.

Po trumpos pertraukos ir vėl sušoko 9 šokius. Vieni šokiai lėtesni, kiti smagesni ir sudėtingesni, bet vyravo polkos ir jų tempas.

Žinant, kad ansamblio šokėjai nuolat keičiasi ir kiekvienais metais ateina naujų, o senųjų dalis pasitraukia, bendras įspūdis buvo labai geras. Judesiai apdoroti ir apšifuoti, figūros ir pasikeitimai darniai vystėsi. Jautėsi stipri mokytojos ranka. Tautiniai drabužiai tvarkingi ir šukuosenos apvaldytos. Šokėjai buvo linksmi, tinkamai pa-

ruošti ir puikiai reprezentavo lietuvių tautinius šokius. Ansamblyje yra 40 mergaičių ir 23 berniukai.

Ilgametė ansamblio vadovė Irena Smieliauskienė, akordeonistas Ažuolas Stelmokas, pranešėjos: Alvida Baukutė ir Viktorija Kučaitė apšvietimas Aleknos.

Scenos talkininkai: V. Šadauskas, Pr. Pranevičius, A. Baukutė ir V. Atkinson, daugumopie jie taip pat ir šokėjai.

Po programos pirm. Irena Kriaučeliūnienė pristatė visą globos komitetą, o vadovei Irenai Smieliauskienei ir 4 šokėjams, ansamblyje išbuvusiems 5 metus, įteikė dovanas. Tautinių šokių grupė "Sūkurys", vad. Nijolės Pupienės, pasveikino "Grandį" ir įteikė gyvų gėlių vazoną.

Irena Smieliauskienė dėkojo už atsilankymą ir parėmimą jaunųjų pastangų. Ypatingą padėką išreiškė dr. Leonuo ir Irenai Kriaučeliūnams, už nuolatinį rūpestį, globą ir paramą.

Po oficialaus minėjimo, grandiečiai susimetė į kavinę, kur globėjų buvo pavaišinti ir pasidalinta išpūdžiais.

Sol. Gina Čapkauskienė, kuri "Liucijos" operoje dainuos pagrindinę rolę, repeticijoms atskrido į Chicago ir apsistojo pas dr. Vitaliją ir Alvydą Vasaičius.

Tarpe kitų svečių, dalyvavo gen. konsulė Juzė Daužvardienė ir PLB valdybos pirm. Vytautas Kamanas.

"Grandies" šventėje galėjo dalyvauti daugiau žmonių, nes salėje matėsi tuščių vietų, nors balkonas buvo pilnai užpildytas.

Kažin kodėl jaunimo renginiai vis nesulaukia vyresniųjų reikiamo dėmesio. Šį kartą gal galima pateisinti, nes tuo pačiu metu vyko VLIKo tarybos posėdžiai ir didesni renginiai kitose lietuvių salėse.

Atskirai tenka paminėti, programos vietoje, puošniai išleista, gausiai iliustruota, 80 psl. leidinį "Grandis 1964-1979 m." Jame randame sveikinimus gen. konsulės Juzės Daužvardienės ir ansamblio globėjų — Irenos ir Leono Kriaučeliūnų.

Leidinyje yra daug medžiagos iš ansamblio istorijos, pasirodymų ir vertinimų. Ateities istorikui bus nepamainomas šaltinis.

Išleido "Grandies" globos komitetas, redagavo Regina Kučėnienė, spaudė Mykolo Morkūno spaustuvė, nuotraukos daugelio fotografų.

Lietuvių Tautinių Namų narių metinis susirinkimas įvyks š. m. kovo 24 d. 4:30 val. p. p. savoje pastogėje. Po susirinkimo 7 val. vak. vakarienė.

Valdyba visus kviečia dalyvauti susirinkime ir vakarienėje. Kviečiami ir ne nariai.

Primename, kad Nekalto P. Marijos seserų kon-

gregacijos 60 metų sukakties minėjimas įvyks š. m. kovo 25 d. Jaunimo Centre, Chicagoje. Programoje: 4 val. p. p. Mišios, o 5 val. vak. minėjimas-koncertas ir vakarienė. Visi kviečiami dalyvauti.

"Dainavos" ansamblio statoma muzikinė drama "Emilija Platerytė" jau čia pat: kovo 31 d. ir balandžio 1 d. Spektakliai vyks Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje. Bilietus įsigykime nedelsdami, nes gali pritrukti.

Bilietai į abu pastatymus

ir visus spektaklius gaunami Vaznelių prekyboje 2501 West 71 St., Chicago, Ill. 60629.

Paskubėkime bilietus įsigyti iš anksto ir gauti geresnes vietas.

FITTERS OR FITTER WELDERS

1st and 2nd shifts, good hourly rate plus overtime and fringes.

G & W INDUSTRIES, INC.

1898 CARTER RD.
CLEVELAND, OHIO 44113
(12-19)

WANTED EXPERIENCED TURRET LATHE — SET UP MEN & TOOL MAKERS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. High hourly rate, overtime & fringe benefits.

FLUID LINE PRODUCTS INC.
38377 WILLOUGHBY, OHIO 44094
216-946-9470
(12-16)

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED

MACHINIST
AC CHUCKER

AB SINGLE SPINDEL
AND

GENERAL SHOP HELP

Hiring now for permanent positions in clean modern shop that has worked 55 hours per week with no lay-offs for past 20 years. First shift. Fully paid benefits including hospitalization, life insurance, pension and profit sharing. For a steady, secure future call or visit

SSP FITTINGS CORP.

120 Northfield Rd.
Bedford, Ohio 44146

216-439-7000
(12-15)

Opportunity for qualified TOOL REPAIR PERSON TO WORK & LIVE IN CONGENIAL SMALL COMMUNITY.

Immediate opening mold maker or machinist who can repair injection molds. Large modern growing plastics molding plant offers top pay for top person plus excellent fringes.

If interested apply, call or write: TO SUSAN BROWN

A. G. P. PLASTICS INC.

P. O. Box 250
150 Washington Ave.
Peru, Ind. 46970
317-473-5594
(12-18)

SUPERVISOR

OPPORTUNITY FOR PERSON WITH TECHNICAL EXPERIENCE IN PLASTIC INJECTION MOLDING OPERATION.

Immediate openings available. Large modern growing plastics molding plant offers top pay for top person plus excellent fringes.

If interested apply, call or write: TO SUSAN BROWN

A. G. P. PLASTICS INC.

P. O. Box 250
150 Washington Ave.
Peru, Ind. 46970
317-473-5594
(12-18)

Wanted Journeyman

OR

1st Class Skilled

WOOD MODEL MAKERS AND PLASTICS FIXTURE BUILDERS

Call KEN LEMONS.
CREATIVE PRODUCTS
313-366-3020

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Telefonai:

kratuovės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601

Antrame aukšte.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.

7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.

6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.

6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint
Anthony
Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

TORONTO

LIETUVIŲ NAMŲ
MILIJONINĖ APYVARTA

Š. m. kovo 4 d. įvyko Toronto Lietuvių Namų ir "Labdara" Foundation narių visuotinis-metinis susirinkimas kuriame dalyvavo 370 narių ir 70 svečių. Susirinkimui pirmininkavo V. Birieta. Pranešimus padarė valdybos pirmininkas A. Senkus, išdininkas J. Slivinskas, auditorius (angliškai) B. Naiman, Visuomeninės veiklos koordinatorius T. Stanulis ir Revizijos komisijos St. Banelis.

Pagal išdininko ir auditoriaus pranešimus ir dalyviams išdalytas spausdintas apyskaitas Lietuvių Namai ir Labdara 1978 metais turėjo \$1,517,584 pajamų ir \$1,266,986 išlaidų, \$250,598 pelno iš kurio atskaičius amortizacijai \$47,720 liko \$202,878. (Labdara yra Lietuvių Namų šalpos organizacija, kuri administruoja bingo lošimus. Jos apyskaitos daromos atskirai, bet čia jos susumuotos).

Iš stambesnių pajamų paminėtinos (suapvalinant sumas tūkstančiais): Bingo 1141, patalpų nuoma 119, svetainė Lokys 152, bingo bufetas 72.6, kitos mažesnės pajamos 32.6, viso 1.517 mil. Stambesnės išlaidos: bingo 816.6, atlyginimai 115.4, svetainė Lokys 71.3, bingo bufetas 62.8, kitos mažesnės kartu 200.8, viso 1.267 tūkstančių.

Lietuvių Namų Valdyba sudaro 11 asmenų, iš kurių pagal rotacinę tvarką šįmet turėjo pasitraukti Bedarfienė, Cicėnas, Dauginis, Senkus, Strazdas ir Yčas, o iš

Revizijos komisijos St. Banelis, (J. Strazdas ir O. Delkus dėl susilpnėjusios sveikatos jau buvo pasitraukę). Vieton pasitraukusių susirinkimas turėjo išrinkti naujus asmenys. Mandatų komisija jau iš anksto buvo surinkusi 14 kandidatų, kurie susirinkime turėjo pareikšti savo sutikimą ir norą dirbti LN labui.

Surinkus balsavimo korteles buvo padaryta pertrauka, kurios metu nariai ir svečiai buvo pavaišinti kava ir užkandžiais, o tuo metu mandatų komisija suskaičiavo balsus.

Iš 14 kandidatų daugiausia balsų gavę išrinkti į valdybą šie asmenys: A. Senkus: 300 balsų, B. Bedarfienė 249, M. Yčas 227, A. Pacevičius 187, J. Cicėnas 165, A. Šileika 163. Revizijos komisijai buvo tik vienas kandidatas Banelis, kuris išrinktas be balsavimo.

Išskirus Pacevičių ir Šileiką kiti keturi jau buvo Valdyboje — tai jie perrinkti. Senkus, Yčas, Pacevičius ir Šileika yra jauno-

turite vidurkį \$5000 per mėnesį atskaitomybės ciklo, šis patarnavimas jums nieko nekainuoja.

Kitu atveju jums kainuotų: \$2 per mėnesį už patarnavimą; 13 c. už išrašytą čekį, 5 c. už indėlį ir 50 c. už bet kurią dieną, kai jūsų pinigai į čekių sąskaitą perkeliame nesvarbu kiek čekių yra padengiama.

Šis patarnavimas ne kiekvienam naudingas. Teiraukitės pas mus. Mes padėsime išspręsti tai kas jums bus tinkamiausia.

Inter Check

Automatic Savings/Checking Transfer Service.

Ask us. We'll help you figure out what's best for you.

CLEVELAND TRUST

Member FDIC

AŠTUONIOLIKTASIS SIMO KAŠELIONIO
NOVELĖS KONKURAS

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1979 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 600 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

Dalis publikos Vasario 16 minėjime Rochestery. Iš kairės pirmoje eilėje sėdi: J. Jurkus, kongresmanas F. Horton, latvių atstovas, prof. A. Musteikis ir vengrų atstovai.

V. Staškevičiaus nuotr.

UPHOLSTERERS

Wood office furniture manufacturer is looking for experienced upholsterers.

Excellent pay, working conditions and fringe benefits.

MARBLE FURNITURE CO.

89 WILLIS STREET
BEDFORD, OHIO 44146

216-232-0100

(10-12)

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

SUSITIKIMAS SU KUNIGAIS

Kovo 11 d. Detroito Lietuvių Namuose žmonių kaip bičių avilyje. Užė klegėjo. Jau senai čia buvo tiek daug žmonių. Netelpant jiems vienoje salėje, ant greitųjų buvo pastatyti dar keli stalai ir antroje salėje. Visi čia atvyko atsisveikinti su buvusiu šv. Antano parapijos klebonu Kazimieru Simaičiu

LAUNDRY DEPARTMENT

Hotel experienced worker preferred. Good salary and benefits. Call Mrs. B. 476-2250

Box T-8 Lithuanian Paper
(11-17) 1015 CHESNUT ST.
PHILA., PA. 19107

RETIREE

To handle variety store sales and ordering full or part time.

Box T-8 Lithuanian Paper
(11-17) 1015 CHESNUT ST.
PHILA., PA. 19107

RECEPTIONIST

To handle people. Telephone and record keeping set. Call Mrs. GR 2-1606

Box T-8 Lithuanian Paper
(11-17) 1015 CHESNUT ST.
PHILA., PA. 19107

WAITRESS

To serve elderly banquet style. Full time.

Box T-8 Lithuanian Paper
(11-17) 1015 CHESNUT ST.
PHILA., PA. 19107

ACTIVITY DIRECTOR

Progressive Longterm care rehabilitation center. Needs patient coordinator. Reality orientation.

Box T-8 Lithuanian Paper
(11-17) 1015 CHESNUT ST.
PHILA., PA. 19107

PBX

Experience only. Full and part time. 555 Conale.

Box T-8 Lithuanian Paper
(11-17) 1015 CHESNUT ST.
PHILA., PA. 19107

HOSTESS

In Hotel dining room mature supervising. Two meals. Exp. Full or part time.

Box T-8 Lithuanian Paper
(11-17) 1015 CHESNUT ST.
PHILA., PA. 19107

HOUSE KEEPERS

For retirement center. Full time positions. Call Mrs. G. 476-2250

Box T-8 Lithuanian Paper
(11-17) 1015 CHESNUT ST.
PHILA., PA. 19107

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP
For growing recreational town of 15,000 in warm western Arizona.

ANESTHESIOLOGIST
Immaculate opportunity with excellent income.

or NURSE

Good starting salary and liberal personnel policies.
Apply call or write to Administrator

MEDICAL CENTER
HOSPITAL
LAKE HAVASU CITY, ARIZ. 86403
602-855-8185 (11-15)

AIRCRAFT STOCK/MATERIAL CLERK

Just out of A & P School

Airline is looking for self motivated individual to handle inventory shipping and receiving, etc. Rapidly expanding airline, excellent opportunity for advancement. Competitive salary & excellent benefit package. Send resume (hand written OK) to: T. PATERNITI,

EVERGREEN AIRLINES
MARANA AIR PARK
MARANA, ARIZONA 85235
An Equal Opportunity Employer M/F/H (10-12)

ir pasveikinti naująjį kleboną kun. Alfonsą Baboną.

Ši gausų susitikimo renginį atidarė komiteto pirmininkas Juozas Kinčius. Pasveikines svečius, tolimesnei šio renginio programai vesti pakvietė buvusį šios parapijos parapijetį Praną Zaranką. Jis pradėdamas šio renginio programą pasakė, kad už vis tinkamiausias pavadinimas būtų, ne banketas ar balius, o susitikimas su mūsų kunigais. Tų susitikimų turime daug; nuo kūdikystės dienų iki kunigas užpila žemės žiupsnį ant mūsų karsto.

Abu kunigus įeinančius į salę, lydimus "Aušros" lituanistinės mokyklos mokių, Natalijos SanJohn, Vilijos Telyčėnaitės ir Rūtos Šnapštytės, svečiai sutiko su daina "Du broliukai kunigai". Garbės svečių stalą sudarė: kun. Kazimieras Simaitis, kun. Alfonsas Babonas, Babono motina Adelė Poderienė, parapijos tarybos pirmininkas Edvardas Russell su žmona, "Aušros" lituanistinės mokyklos vedėjas Antanas Vaitėnas, St. Butkaus šaulių kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas, Jūrų šaulių "Švyturio" kuopos pirmininkas Alfą Šukys ir kiek su pavėlavimu atvykę, anksčiau buvęs parapijos klebonas kun. Walter Stanevičius, Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius ir šv. Kazimiero parapijos, Windsore, klebonas kun. Domininkas Lingvinas.

"Aušros" lituanistinės mokyklos mokinės padėkavo keletą eilėraščių. Kun. K. Simaičio biografiją išsamiai ir kiek su humoru papasakojo Stasys Garliauskas, o kun. A. Babono — Stefanią Kaunelienė. Po to Lidija Mingėlienė kunigams įteikė po dovaną, o Jonas Mikulionis paskaitė savo sukurtą porą eilėraščių. Solistė Danutė Petronienė padainavo 5 dainas. Jai akompanavo Vidas Neverauskas.

Kadangi kun. Kazimieras Simaitis nesenai šventė savo vardines, jam ir naujam klebonui kun. A. Babonui sugiedota, valio, valio, ilgiausių metų!..

Sveikinimai ir linkėjimai Pats pirmasis sveikino LB Detroito apylinkės valdybos ir Lietuvių Fondo Tarybos vardu Vytautas Kutkus. Jis savo sveikinime iškėlė lietuvių parapijų reikšmę ir jų vaidmenį.

Sveikinimo metu buvo pradėtos teikti vaišės. Sveikino: Antanas Sukauskas — DLOC vardu, Mykolas Kizis — Windsoro šaulių kuopos vardu, Benediktas Neverauskas — Ateitininkų

vardu, Vincas Tamošiūnas — savanorių, ramovėnų, Klaipėdos krašto vadautojų ir St. Butkaus šaulių kuopos vardu, Jonas Urbonas — Dievo Apvaizdos parapijos vardu, Alfą Šukys — Jūrų šaulių "Švyturio" kuopos vardu ir buvęs šv. Antano parapijos klebonas kun. Walter Stanevičius.

Po sveikinimų kalbėjo abu kunigai. Kazimieras Simaitis savo žodyje pasakė, kad jis pasitraukęs į užsiėmimą poilsį ir kun. A. Babonui parapiją perleides neblogame stovyje.

Po kun. A. Babono užbaigiamąjį žodį tarė renginio pirmininkas Juozas Kinčius. Jis didžiausią našta nešė. Jam talkininkavo Albertas Misiūnas, Leonardas Šulcas, Antanas Vaitėnas, Marijonas Šnapštys ir kiti. Susitikimas su kunigais baigtas visiems sugiedant Lietuva brangi... Dalyvavo netoli 250 žmonių. Tai tikrai retas įvykis, kad dar į Lietuvių Namus tiek daug žmonių susirinko; Kaip teko girdėti viskas tvarkoje, Niekam padangų nesupiaustė ir visi sveiki išvažiavo.

Šv. Antano parapijos naujasis klebonas Alfonsas Babonas gimė 1927 m. rugsėjo 6 d. Raseiniuose, Lietuvoje. Tėvai Stefanią ir Jonas Babonai. Gimnazijos mokslus baigė Romoje, Italijoje. 1955 m. įstojo į šv. Kazimiero kolegiją. 1955 pradėjo studijuoti filosofiją ir teologiją Laterėnų Universitete. 1962 m. gruodžio 22 d. buvo įšventintas kunigu.

Į Ameriką atvyko 1964 m. ir pradėjo dirbti pastoracinį darbą tarp lietuvių Pensilvanijoje. 1968 m. atvyko į Detroitą ir dirbo Dievo Apvaizdos parapijoje vikaru ir kurį laiką administratoriumi.

1974 kun. Viktorą Kriščiūnevičių paskyrus Dievo Apvaizdos administratoriumi, kun. Alfonsas Babonas buvo perkeltas į šv. Marijos parapiją Royal Oak mieste. 1979 m. sausio 4 d. pradėjo eiti šv. Antano parapijos administratoriaus pareigas.

"DRAUGO" ŠVENTĖ

Kovo 25 d. "Draugas" apilankys mus ir suteiks retą progą detroitiečiams dalyvauti "Draugo" romano konkurso laimėtojų premijos įteikime rašytojui Juozui Kralikauskui už jo istorinį romaną "Ikaite Vilniaus akmenys".

Šios popietės metu bus paminėtas "Draugo" 70 metų jubiliejus. Meninė programą atliks solistė Margarita Monkienė, akompanuojant Vidui Neverauskui. Redaktorius Bronius Kviklys į šią šventę atveža 100 metų Amerikos lietuvių spaudos parodą.

Šventė įvyks Kultūros

Centre pradedama tuojuo po pamaldų 11:30 val. vaišėmis, O 12:30 val. prasidės akademinė dalis ir koncertas.

Įėjimas suaugusiems tik 4 dol., o jaunimui — 2 dol. Bilietus galima įsigyti pas "Draugo" popietės rengimo

komiteto narius: Algimantą Astašaitį, Jadvygą Damušienę, Stasį Garliauską, Antaną Grinių, Emiliją Kutkienę, Vytautą Kutkų, Vanda Majauskienę, Antaną Musteikį, Alfonsą Naką, Liudą Rugienienę, Bronę Selenienę ir Joną Urboną.

NL SHAFFER

WILL BE CONDUCTING LOCAL INTERVIEWS

MARCH 4 & 5TH

NL Shaffer, a major manufacturer of capital equipment used in the Petroleum Industry has the following excellent opportunities in the Beaumont, Texas plant. The positions will be for 2nd shift.

NC PROGRAMMERS

A minimum of 3 years experience in manual or computer assisted programming of milling and turning equipment.

NC MACHINISTS

A minimum of 4 years experience on large vertical boring mills and/or turret lathes. Rate to \$8.48 an hour.

MACHINISTS

A minimum of 4 years experience on numerically controlled VLT's, turning centers and milling centers. Rate to \$8.48 an hour.

OPERATORS

A minimum 3 years experience on large turret lathes and radial drills. Rate to \$8.05 an hour.

MAINTENANCE MECHANIC

A minimum of 5 years experience in maintenance of large vertical boring mills & turret lathes, etc. NC Machine tool exposure helpful. Rate \$8.48 an hour.

NL Shaffer is an employee oriented company with excellent benefits and with excellent work environment in its new air-conditioned machine shop. We are located in Beaumont, Texas in the East Texas "Golden Triangle" and convenient to beaches, lakes and forest areas. In addition to our excellent wages and company benefits, relocation benefits are provided plus extensive scheduled overtime.

Our representatives Mr. H. MORTON and Mr. H. L. HALL will be interviewing Sunday, March 5th, from 9 a. m. to 6 p. m. and Monday, March 5th from 9 a. m. to 4 p. m.

PLEASE CALL ON THE ABOVE DAYS & TIMES
FOR INTERVIEW APPOINTMENT
RAMADA INN NORTH
DAYTON, OHIO
(513) 890-9504

If out of the Dayton area, please call COLLECT.

If it is inconvenient to see us while we are in the Dayton area write or call:

NL Shaffer

(713) 833-3351

P. O. BOX 4008

BEAUMONT, TEXAS 77704

An Equal Opportunity Employer M/F

(10-11)

Nepaprastas muzikų koncertas

Boris Halip

Įeinant į Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos salę koncerto lankytojams buvo dalinamos programos, kurios viršelyje buvo Smetonų šeimos nuotrauka: laimingai besišypsanti Birutė Smetonienė, kiek sulaikytos klausiančios šypsenos Antanas ir rimtas Vytautas.

Gali būti, kad ši fotografija tam tikru būdu vaizdavo jų asmenybes: laiminga tokia motina, kaip Birutė, išauginusi du nepaprastus sūnus - savo mokinius, žinomus muzikos pasaulyje ne tik tai Clevelande.

Laimingas ir Antanas, kadangi, po savo motinos, jis buvo Vytauto mokytojas ir tikrai gali didžiuotis ir savo broliu, ir savo mokiniu.

O Vytautas - rimtas, kadangi jam teko dalyvauti tame pačiame koncerte su savo motina ir vyresniu broliu. Su tais, kurie jį išmokino nuo lengviausių žingsnių iki virtuozių aukštybių muzikoje. O kuris gi iš mūsų nesistengė būti rimtu tik baigęs 23 metus?!

Yra dar kita priežastis Vytauto rimtumo. Tik ką tapo išleista jo pirmoji plokštelė, užrašyta jo pernykščių metų koncerte New York Town Hall. New Yorko laikraščiai jau ne vieną kartą rašė palankias recenzijas apie jauniausią Smetoną ir plokštelė susilaukė puikiausių recenzijų ne tik Cleve-

lande, bet net ir tolimame San Francisko (San Francisco Chronicle).

Sitame šeimos koncerte Vytautas skambino, kaip paprastai, didinga interpretacija Mozarto fortepijono koncertą B-dur, kurio orkestro partiją skambino brolis Antanas, Chopino scherzo H-moll ir savo parašytas variacijas Bizet 'Carmen' temomis pagal W. Horovičių. Nepaprastas techniškumas, briliantiškumas iššaukė didelį publikos pasigėrėjimą ir stebino savo tobulumu. Tai ypatingai buvo jaučiama 'Carmen' variacijose.

Antanas Smetona - tarptautiniai žinomas pianistas. Jo koncertai Paryžiuje, Londone, Vokietijoje - solo ir su simfoniniais orkestrais - susilaukė didelio pasisekimo ir labai palankių kritikų įvertinimo.

Amerikoje jis yra koncertavęs beveik visuose didžiuosiuose muzikos centruose, Clevelande davęs apie 100 koncertų. Pastaraisiais metais pažymėtini jo du pasirodymai su simfoniniu orkestru - Brahmsio B-dur ir ypatingai Beethoven 'Emperor' koncertas, susilaukęs milžiniško ir tikrai verto pasisekimo.

Tačiau šį kartą jo skambinimas kiek skyrėsi nuo iprastojo. Ir tą lengva suprasti. Visai neseniai jis buvo neužtarautai apkaltintas ir apšmeiž-

Trijų Smetonų koncertas... Iš kairės Birutė Smetonienė ir sūnus Antanas ir Vytautas.

V. Bacevičiaus nuotr.

tas savo buvusios žmonos. Didžiausias Clevelando dienraštis patalpino 'sensaciją' pirmame puslapyje, pasiremdamas kerštingu melu. Bet greitai melas paaiškėjo ir 'sensacija' tapo demontuota. Bet, kaip tai dažnai atsitinka, paneigimas nepateko į pirmąjį puslapį ir jam jau nebebuvo antgalio didžiulėmis raidėmis. Bet tai dar ne galas. Pastangos jį diskredituoti ir priversti pakelti didelius finansinius nuostolius tebesitęsia.

Reikia tik stebėtis jo artistiška ištverme ir pasiryžimu tokiomis sąlygomis dalyvauti

koncerte. Jis turėjo didelį pasisekimą. Jo skambinime publika jautė didelį artistą. Ir jei ne tie nelemti pergyvenimai, aišku, jo skambinimas būtų buvęs žymiai tobulesnis.

Birutė Smetonienė pasigėrėtinai išpildė du Chopin'o etidus ir du Ciurlionio preliudus. Daug klausytojų stovėdami plojo, reikšdami savo pasigėrėjimą ir pagarbą rafinuotai pianistei ir žinomai pedagogai, išugdžiusiai ne tik du sūnus-žinomus pianistus, bet ir išmokinusi šimtus mokinių. Ji ne tik mokė juos suprasti fortepijono skambinimo paslaptis,

bet ir įsigilinti į muzikos sielą ir širdį, iškiepydama jiems meilę tam puikiam menui.

Sis šeimos koncertas buvo žymus įvykis Clevelando muzikiniame gyvenime, sutraukęs apie 400 klausytojų. Lietuviai gali didžiuotis šia nepaprasta pianistų šeima.

WANTED JOURNEYMEN
1ST CLASS
TOOL GRINDERS
General Cutting, Tool Sharpening or
Radius work.
PART OR FULL TIME.
NO AGE LIMIT
Call 216-451-5500
(8-14)

**MOKAME AUKŠČIAUSIĄ
NUOŠIMTĮ**

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
18 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%).

**PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS
REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ**

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

**MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.**

**Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION**

ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS, Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

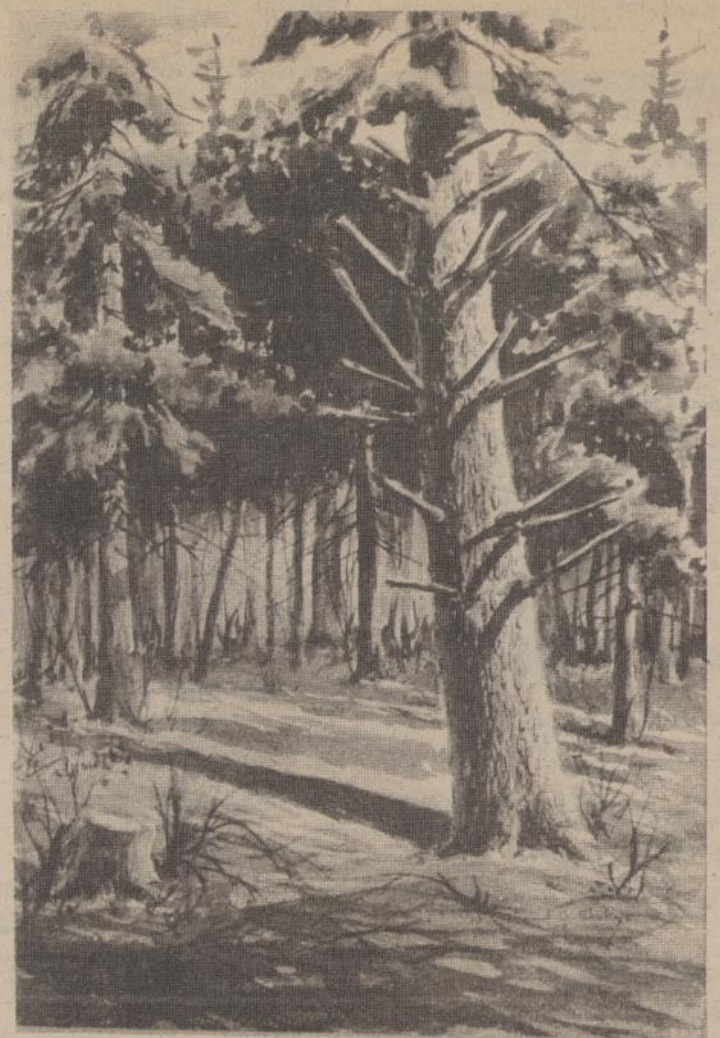
798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

Dail. P. Šukio paveikslas, kuris su kitais jo 29 darbais bus išstatytas parodoje Lietuvių Namuose balandžio 7-8 d.

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR
PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

St. Petersburg, Fla. tel. (813) 866-3263

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiamo stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.
Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

PIRMOJO 'LIETUVIŲ BALSO' PASIRODYMO ĮSPŪDŽIAI

Naujos Clevelando lietuvių radijo programos įsteigimas buvo nepaprasta staigmena. Daugelis clevelandiečių laukė pirmojo pasirodymo su dideliu smalsumu: kokia bus programa, kaip seksis naujai susitellusiam kolektyvui, kurį sudaro daugiausia jauni ir reikiamos patirties neturį žmonės?

Reikia pripažinti, kad pasirengta buvo rūpestingai, debiutas praėjo sklandžiai ir valanda atrodė beveik trumpoka.

Labai patraukliai pateiktos žinios apie Lietuvą. Jos buvo glaustos, gerai suredaguotos ir gražiai įkalbėtos. Tik gal nevisai tikslu sakyti, kad lietuvių kalba esanti pati seniausia iš gyvenime vartojamų vakarietišku kalbų. Iš tikro ji gal ne seniausia (tikslaus pasiskirų kalbų amžiaus niekas nežino), o tik senoviškiausia, mažiausiai pasikeitusi, daugiau nei kitos išlaikiusi senųjų formų. Kai sakoma, kad ji visame pasaulyje seniausia gyva kalba, tai tik skleidžiama pigi propaganda, kuriai pagrįsti nėra patikimų duomenų.

Muzikinėje programos dalyje išgirdome beveik visų žymesniųjų, Clevelande gyvenančių, muzikos meno puoselėtojų kūrybos pavyz-

džių. Jei, teoriškai žvelgiant, galima buvo tikėtis didoko margumyno, tai tikrovė visai maloniai nuteikė. Visa ta įvairovė kažkaip natūraliai praplaukė, nepabodusi, neįkyrėjusi. Įvadinės pastabos buvo trumpos ir nevarginančios. Tik gal kiek per daug garbės atiteko žodžiui "pristatyti". Deja, šiais laikais daug kas čia jį taip gausiausiai ir netiksliai vartoja.

Pranešėja ir jos bendradarbiai kalbėjo aiškiai, natūraliai, be nereikalingos vaidybos. Malonu, kad ir angliškai bekalbant nebuvo luošinamos lietuviškos pavardės. Pavyzdžiui, iš Čurlionio nepadarytas "Čurlo-nis", Kaip kartais persistengia angliškai prašnekę kai kurie veikėjai ar būdavo persistengiama "Baltijos Aiduose". Bet tenka pastebėti, kad pranešėjos vardas, kuris tikriausiai ir ateityje bus dažnai girdimas, turėtų būti kirčiuojamas Dalià, o ne Dália.

Nemažas komplimentas programos dalyviams priklauso ir už tai, kad buvo išvengta propagandinių pertempimų bei sachariniškai sentimentalių ornamentų, ir visur vyravo santūrumas, saikas ir geras skonis.

Pirmuoju savo pasirodymu darbą pradėdams kolektyvas ne tik neapvylė klausytojų, bet paaiškėjo, kad iš naujokų galėtų kai ko pasimokyti ir ilgamečiai veteranai. Neabejotina, kad "Lietuvių Balsas" vertas visų Clevelando lietuvių dėmesio ir paramos.

Juozas Pivorūnas

A. + A. JUOŽA SADAUSKĄ PALAIDOJUS

Vasario 27 d. Euclid General ligoninėje, mirė sulaukęs 81 metų amžiaus, Clevelando senosios lietuvių kartos veikėjas Juozas Sadauskas (Senelis), palikdamas nuliūdime dukrą Rožę-Oną Welsh, žentą ir anūkus.

Velionis buvo didelis Lietuvos mylėtojas, giliai religingas, Lietuvos Vyčių ir kitų organizacijų narys. Labiausiai mėgo Lietuvos Vyčius sendraugius ir su jais daugiausiai dirbo virš 50 metų, už tai gaudamas garbės nario ženklą.

Velionis dirbo visur. Jau nystėje pasimokęs daug rašė spaudoje, dirbo su lietuvių teatrais juose vaidindamas ir kartais net režisuodamas, choruose ir visur, kur reikėjo jo paramos, patarimo, sumanymo. Jei šiandien Clevelando lietuviai džiaugiasi turėdami D.M.N.P. parapiją, jos gražią bažnyčią, didžiulę salę, mokyklą, seselių namus ir t.t., tai irgi dėka a. a. Juozo Sadausko, nes jis buvo iš pirmųjų parapijos steigėjų. Vėliau, velionio iniciatyva buvo pastatytas lietuvių įsikūrimo Clevelande šimtmečiui paminėti parapijos aikštelėje kryžius. Tikiu, kad velionis Juozas, savo šeimai, tautai ir bažnyčiai atidavė viską, kas reikėjo šiame žemiškame gyvenime atiduoti.

Velionis į šį kraštą atvyko 1913 metais, gyveno ir dirbo įvairiose vietose, bet didžiausią savo gyvenimo dalį praleido Clevelande. Čia įsteigė Lietuvos Vyčių 25 kuopą ir daug metų jai pirmininkavo. Norėdamas, kad vietos lietuviai geriau pramoktų lietuvių kalbos, prie kuopos įsteigė lietuvių kalbos kursus, kuriuose jis pats ir dėstė lietuvių kalbą. Dirbdamas Lietuvos Vyčių kuopoj, susipažino su Pennsylvanijos ankliaško dukra Rožę Simonaityte ir abu dirbdami Dievui id Tėvynei, toj pačioj Vyčių organizacijoje, po kiek laiko sukūrė gražią lietuvišką šeimą, užaugino ir išmoksline dukrą Rožę-Oną, kuri vėliau iškėjo už Vlado Welsh ir augina dukrą Jenifer ir sūnų Brayan.

Clevelando lietuvių kolonijos veikėjui Pranui Karaliui išvykstant, jo išleistuvių metu, Ramovės Clevelando skyriaus pirm. V. Stuogis, įteikia skyriaus dovaną knygą.

V. Bacevičiaus nuotr.

Kovo 1 d. į Jakubauskų laidotuvių namus, Clevelando ir apylinkės bei tolimesnių vietų lietuviai, susirinko pasakyti paskutinį sudiev Juozuo Sadauskui. Visockas vadovavęs atsisveikinimui trumpai nušvietė velionio atliktus darbus Dievui ir Tėvynei, pakvietė tarti žodį St. Sankalaite — Vyčių senjorų vardu anglų kalboje.

WANTED EXPERIENCED SETUP MEN (2)

Day shift. 1 year minimum experience on single stroke punch press. Immediate opening.

CLEPRO INC.
6800 Union Ave.
Cleveland, Ohio 44105
(6-18)

HI-LO REPAIRMAN

Experience with repairing electric lift trucks required. Good starting salary and complete benefits program for interested candidates. Call:

313-271-3100
**PERSONNEL DEPARTMENT
HEUBLEIN INC.**
2500 Enterprise Drive
Allen Park, Mi. 48101
Equal Opportunity Employer m/f (9-12)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

To work and live in a Congenial Community with Supervisory experience. For 3-11 — 11-7 Shift. Good starting salary and liberal personnel policies. Apply call or write

**CLINCH MEMORIAL
HOSPITAL**
815 CARSWELL ST.
HOMERVILLE, GA. 31634
912-487-5331 (12-25)

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP

to live and work in a Congenial Community

REGISTERED NURSES
with supervisory experience
FOR 3-11 — 11-7 SHIFT

ALSO NEEDED

DIRECTOR OF NURSING
B.S. Degree preferably, with experience. Good starting salary with liberal personnel policies. Apply call or write

BROOKS COUNTY HOSPITAL
QUITMAN, GA. 31643
912-263-4171 (12-25)

Toliau kalbėjo Petras Luisa — Vyčių 25 kuopos vardu, Alf. Mikulskis — čiuioniečių vardu, Vl. Mariūnas — pensininkų vardu, Jurgis Malskis — LB Clevelando apylinkės vardu, Ona Jokūbaitienė — LB Ohio apygardos vardu, Zenonas Dučmanas — Lietuvių namų vardu, M. Treinauskaitė — Vyčių sendraugių vardu ir Mary Lukas iš Dayton Ohio, vidurinių valstijų vyčių vardu.

Sekančią dieną po gedulingų pamaldų iš D.M.N.P. parapijos bažnyčios, velionio kūnas palydint didelei vilkstinei mašinų, palydėtas į Visų Sielų kapus, kur jau ilsisi velionies žmona Rožė. Išsėkis, ramybėje didis lietuvi Juozai!

E. Pranckus

CLEVELANDO PARENGIMAI

• KOVO 24 D., šeštadienį, Clevelando Skautijos Kaziuko mugė.

• KOVO 25 D. BALFo metinis susirinkimas.

• KOVO 31 — BALANDŽIO 1 D., Vid. Vakarų Sporto Apygardos 1979 m. Krepšinio ir Tinklinio Pirmenybės. Vykdo — Clevelando LSK Žaibas.

• BALANDŽIO 1 D. — Clevelando LSK Žaibo pietūs, Naujosios parapijos apatinėje salėje.

• BALANDŽIO 7-8 D. J. Šukio meno paroda Lietuvių Namuose. Rengia Korp! Giedra.

• BALANDŽIO 21 D., šeštadienį, D.M.N.P. parapijos salėje Rochesterio jaunimo sambūris "Teatras vienas" stato Anatolijaus Kairio vaidinimą. Ruošia Clevelando Skautininkų Ramovė.

• BALANDŽIO 22 D. LB Clevelando apylinkės metinis susirinkimas. Bus renkama valdyba.

SKILLED TRADES

Permanent, full time openings. We have immediate openings for the following Journeyman positions:

- TOOL MAKERS
- MACHINE REPAIR
N/C MAINTENANCE
- ELECTRICIAN
N/C MAINTENANCE

We offer excellent wages with complete company paid benefits. Applicants are encouraged to call:

313-584-1600, Ext. 259 or 257

or, you may apply in person or write to:

EMPLOYMENT OFFICE

BURROUGHS CORPORATION

14300 Tireman Avenue
Detroit, Mich. 48228

Equal Opportunity Employer M/F

Burroughs

(8-14)

MACHINIST FIRST CLASS
Top pay, full benefits, overtime, excellent conditions in our clean, modern shop. AZTEC TOOL CO. INC.
516-546-9211. (10-14)

DRAFTSMEN MODEL MAKERS AND FIXTURE BUILDEPS

Immediate long term program, full benefits.

Application now being taken.

VISIONEERING INC.

31985 Groesbeck Hwy
Fraser, Mich. 48026
313-293-1000 (11-16)

LANKYKITE LIETUVĄ 1979 METAIS

SPECIALI 15 DIENŲ KELIONĖ, ĮSKAITANT ROMĄ. Vilniuje 5 naktys, Maskvoje 2 naktys, Romoje 6 naktys.

LIEPOS 14-18 RUGPIŪČIO 15-29

1 savaitės kelionė asmeniui nuo \$795.00
2 savaitių kelionė asmeniui nuo \$1189.00
2 savaitių kelionė įskaitant Vokietiją asm. nuo \$1399.00

VISOS KAINOS IŠ NEW YORKO, NUO BALANDŽIO IKI GRUODŽIO, PAGRINDAN IMANT KAMBARIUS DVIEM ASMENIM.

EUROPA TRAVEL SERVICE, INC.

911 EAST 185th STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
(216) 692-1700

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERA VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglan-doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

NAUJA LIETUVIŲ NAMŲ VADOVYBĖ

Lietuvių Namų Bendrovės naujoji direkcija savo posėdyje kovo 15 d. išrinko Lietuvių Namų ir klubo pirmininku inž. Romą Bublį. Bendrovės vykd. vicepirmininkas yra inž. Raimundas Kudukis, protokolų sekretorius Ramūnas Švarcas, išd. ir vyr. sekr. Vytautas Jokūbaitis, direktorius namų priežiūrai Arėjas Natkevičius. Lietuvių Namų ir klubo verslo operacijų vedėju paskirtas Ričardas Armonas, o bendrų adm. ir raštinės reikalų vedėju Vytautas Balas.

• Inž. Romas Bublys tarnybiniiais reikalais išskrido 2 savaitėms į Europą.

• Pianisto Antano Smetonos koncertas įvyks ši šeštadienį, kovo 24 d., 8:30 val. vakare, Willoughby Fine Arts School, 38660 Mentor Avenue.

Bilietai po \$2.50, pensininkams ir moksleiviams po \$1.00 gaunami prie įėjimo.

• Balys Auginas prašo pranešti, kad jis neįeina į naujos radijo programos Clevelande redakcinį kolektyvą.

BALFO SUSIRINKIMAS

Kovo mėn. 25 d. 12 val. DMNP parapijos mažojoje salėje įvyks Balfio Clevelando skyriaus metinis narių susirinkimas. bus renkama valdyba, kontrolės komisija ir svarstomi einamieji reikalai.

Kviečiami visi Balfio nariai ir rėmėjai šiame susirinkime dalyvauti.

FOR RENT

3 unfurnished rooms and bath up or down East 71 off St. Clair. Adults only, no pets. Call: 361-0989 after 4:00 p. m. (12-15)

CLEVELANDO SKAUTIJA MALONIAI KVIEČIA VISUS Į TRADICINĘ

KAZIUKO MUGĖ

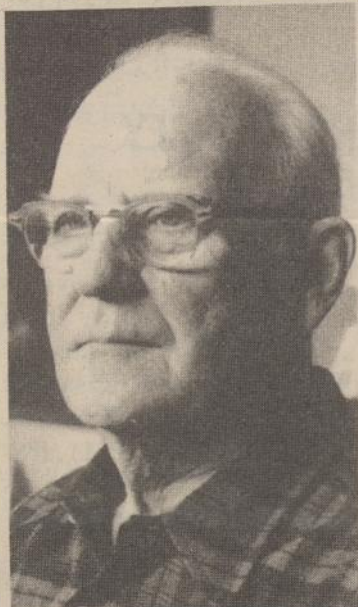
1979 M. KOVO MĖN. 24 D., ŠEŠTADIENĮ,
DIEVO MOTINOS NUOLATINĖS PAGALBOS PARAPIJOS SALĖJE.

4 VAL. P. P. ATIDARYMAS

8 VAL. P. P. UŽBAIGIAMA PROGRAMA.

Atsilankę Kaziuko mugėn, rasite skautijos pagamintų gražių darbų, papietausite ir pasidžiaugsite skautiška programa.

SAVO ATsilANKYMU — PADĖSITE CLEVELANDO SKAUTIJAI

• Dail. Julius Šukys, kurio kūrinių paroda įvyks š. m. balandžio 7-8 d. Clevelande Lietuvių Namuose, gimė Clevelande 1907 m. Būdamas 6 m. amžiaus su tėveliais išvyko į Lietuvą. Ten mokėsi Panevėžio gimnazijoje. 1926 m. grįžo į JAV. Clevelande įstojo į Western Reserve Universitetą studijavo chemiją ir toje srityje išgijo daktaro laipsnį. Po to išvyko į New Jersey valstiją kur dirbo Air Reduction chemijos tyrinėjimų laboratorijoje.

Jis visad mėgo meną ir jautė patraukimą į tapybą. Gavęs progą 1958 m. vakarais pradėjo rimtai studijuoti tapybą pas Albert Bross, Jr. Vėliau mokinosi pas garsų akvarelistą J. Pike.

Jis savo darbus rodė ne tik vietinėse bet ir metinėje Amerikos Akvarelistų Draugijos parodoje. Nuo 1974 m. paruošė keletą individualinių savo darbo parodų.

Parodos atidarymas 7:30 val. vakaro, balandžio 7 d. Parodą rengia Korp. Giedra.

• Brock Weir, Cleveland Trust Co. pirmininkas, vasario 28 d. pareiškime sako, kad Cleveland Trust džiaugiasi Clevelando gyventojų sprendimu taksų pakėlime ir ragina visus įsijungti į miesto gerbūvio atstatymą užbaigiant visus ginčus ir išryškinant Clevelando pozityvų aspektą. Jis sako: "Mes esame pasiruošę susitikti su visais, įskaitant ir miesto administraciją, talikai šiame sprendime".

• Ingrida Nasvytytė savo mokykloje laimėjo I fizikos mokslo premiją. Vėliau su savo projektu "Gamtos balansas" dalyvavo Cleveland State Universiteto North-eastern Ohio Science and Engineering parodoje. Jos darbas buvo įvertintas bronzos medaliu.

• Aldonos Stempužienės-švedienės dainų koncerte bus atliktos šių kompozitorių dainos: Purcell, Caccini, Scarlatti, Monteverdi, Schubert, De Falla, Whittaker, švedo ir Jakubėno. Koncertas įvyks kovo 27 d. 8 v. v. Cleveland Music School Settlemento koncertų salė. Akompanuos Jonas Švedas. Įėjimas laisvas.

Koncertą rengia Cleveland Music Settlement.

• Šv. Juozapo gimnazijoje įvyks muzikalinis vaidinimas "Guys and Dolls". Vyriausią vaidmenį vaidina Marius Tatarūnas, chore dalyvauja Tadas ir Paulius

Clevelando paukštytės ruošiasi Kaziuko mugėi su savo darbais. Mugė įvyks kovo 24 d. DMNP parapijos salėje. Iš kairės: N. Gelažytė, A. Kudukytė, J. Bartkutė, L. Kijauskaitė, K. Vedegytė, L. Gelažytė ir A. Bublytė. V. Bacevičiaus nuotr.

Kijauskai. Vaidinimai įvyks kovo 23, 30-31 d.d. ir balandžio 7-8 dienomis. Pradžiai vainiku 8 val. vakaro. Bilietus galima užsisakyti tel. 481-8414.

CLEVELANDO LSK ŽAIBO PIETUS

Clevelando Lietuvių Sporto Klubas žaibas rengia pietus balandžio 1 d., šeštadienį, Naujosios parapijos apatinėje salėje. Pradžiai nuo 11 val.

Pietus ruošiami paremti LSK žaibo sportininkų dalyvavimui 1979 m. š. Amerikos Lietuvių Sporto žaidynėse, š. m. balandžio mėn. 28-29 d., Chicagoje.

PADEKA

Pilėnų Tunto Skautų Tėvų Komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems darbu ir kepsniais prisidėjusiems prie Užgavėnių Blynų baltiaus suruošimo.

Ypatinga padėka reiškiamą v. s. Pr. Karaliui už parąšymą scenos vaizdelio, v. s. R. Nasvytienei už režisavimą, skautams už programos atlikimą, v. s. S. Gedgaudienei ir vyr. skautėms už salės papuošimą, loterijai aukojusiems p. Gražuliams, p. D. Čipkienei, p. Kripavičiams, p. J. Mikoniui, grožio salionui "Sidabrinės žirklys", Skautininkių d-vei, v. s. Vl. Bacevičiui ir visiems talkininkams virtuvėje, bare ir salėje.

FOR RENT

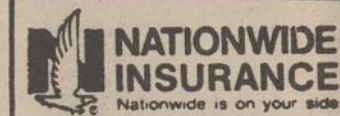
5 rooms up, 1016 East 74 St. Adults, no pets. Call: 391-0575. (12-13)

• Patria prekybos namuose 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti. Tel.: 531-6720.

Lietuvių grožio salionas SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, tel.: 486-1210.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Lietuvių Namų Bendrovės metinio susirinkimo prezidiumas. Kalba adv. A. Širvaitis. Prie stalo sėdi direktoriai: Kudukis, Stempužis, Dučmanas, Duleba, Plečkaitis, Sniečkus, Babickas ir Švarcas.

DIRVA

• **ALT S-gos St. Louis skyriaus** valdyba per išd. K. Kikutį atsiuntė Dirvai auką 25 dol., papildant skyriaus įnašą Vilties draugijoje. Ačiū už paramą.

• **LB Lemonto apylinkės** valdyba per išd. Algį Kaz-

lauską atsiuntė Dirvai paremti auką 15 dol. Ačiū.

• **Ona Bačkienė**, Lietuvos atstovo Washingtonė žmona, š. m. kovo 6 d. ponios Cyrus Vance kvietimu dalyvavo misijų šefų žmonių garbei suruoštoje kavutėje

— Blair House ir paskui vizitavo Decatur House, kur apgyvendinami JAV prezidento svečiai — valstybių galvos. Tas senoviškas namas yra netoli prezidentūros, kurio vidus taip pat senovišku stilium įrengtas.

• **Vytautas Kutkus** paskirtas atstovu į ALTą nuo Amerikos Liet. Kat. federacijos, vieton atsisakusio iš tų pareigų adv. Povilo Žumbakio.

• **Pranciškonų** vasarvietėje Kennebunkporte šią vasarą įvyks šios stovyklos-studijų dienos: Liet. Fronto bičiulių (birželio 30 — liepos 8), mokytojų (liepos 8-14), ateitininkų sėdraugių (liepos 11-19). Norintieji dalyvauti informacijos bei registracijos reikalais kreipiasi į vasarvietės vadovybę šiuo adresu: Franciscan Gust House, Kennebunkport, Me. 04046. Tel. 207-967-2011.

• **A. Matioška**, iš Dorchester, siųsdamas auką Dirvai paremti, rašo: "Dėkui už Juodvalkio su dr. Kriaučeliūnu reportąžą. Reikėtų iš veiksmų srities daugiau panašių reportąžų, kas įneštų daugiau šviesos ir tiesos politiniuose visuomeniniuose baruose. Tad viso geriausio spaudos darbe."

BOSTON

MINKŲ RADIO KONCERTAS

Stepono ir Valentinos Minkų radijo programa, rengiasi švęsti savo 45 metų sukaktuves, sekmadienį, kovo 25, 3:30 v. p. p. rengdama metinį koncertą ir juokų vakarą So. Bostono Lietuvių Piliečių Klubu Au-

ditorijoje, trečiam aukšte. Pirmą kartą Bostone girdėsime "Vasaros Garsų" trijulę, tai trys jaunos, gražios lietuvaitės dainininkės iš Kanados. Ši trijulė susikūrė prieš dvejus metus. Su pasirodymais apvažinėjusi didelę dalį Kanados ir koncertavo St. Petersburgė ir Miami, Floridoje.

Juokų vakare dalyvaus ir pagarsėjęs humoristas, visų mėgiamas Vitalis Žukauskas iš New Yorko.

Po koncerto bus linksmi šokiai. Veiks skanių valgių bufetas ir gėrimų baras.

Įėjimas auka \$4.00, pensininkams ir jaunuoliams \$3.00.

Steponas ir Valentina Minkai kviečia visus į šį rengimą, ypatingai jaunimą, atsilankyti.

NEW JERSEY

LB TARYBOS RINKIMAI

LB New Jersey apygardos valdyba sudarė tokią apygardos rinkimų komisiją: pirm. Jonas Kiaušas, 19 Kingsland Ave., Harrison, N. J. 07029, tel. (201) 482-0731 ir nariai: dr. Stasys Skripkus ir Viktoras Jokūbaitis.

Į renkama LB Tarybą yra pasiūlyta šie kandidatai: inž. Vladas Audėnas, Danguolė Didžbalienė, Ona Karašienė, Antanas Masionis, inž. Antanas Pocius, prof. Jokūbas Stukas ir prof. Valentinas Šernas.

New Jersey apygardoje balsuojama nedaugiau, kaip už 5 kandidatus.

Bus balsuojama šiose LB apylinkėse: Elizabeth, Jersey City, Kearny, Newark ir Paterson. LB Lindeno apylinkės nariai yra kviečiami balsuoti LB Elizabeth

apylinkės jos nurodytoje vietoje ir laiku. (jk)

PHILADELPHIA

MIRĖ K. ŠPAKAUSKAS

Š. m. kovo mėn. 2 d. sulaukęs 68 metus, mirė ats. kpt. Kazys Špakauskas, palikdamas giliame liūdėsyje žmoną Antaniną, sūnus Rimą ir Algį.

Velionis buvo Philadelphia Ramovėnų skyriaus pirmininkas, aktyvus Tautinės Sąjungos skyriaus narys, Vilties choro dalyvis ir kitų organizacijų rėmėjas.

Velionies sūnus Algis, neolitanas, dirba Valstybės Departamente ir šiuo metu yra Izraelyje, JAV pasiuntinybėje. Jis turi progos ir lietuviškai pasikalbėti su atvykusiais iš Lietuvos žydais.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

J. Preibys, Detroit 7.00
J. Liubinas, E. Chicago .. 2.00
J. Kučinskas, Miami Beach 7.00
J. Nesavas, Detroit 3.00
P. Sidzikauskas, San Jose 2.00
K. Kazlauskas, Felton .. 2.00
V. Matulaitis, Chicago .. 7.00
Br. Thomas,
N. Miami Beach 7.00
V. Jankūnas, Rochester .. 7.00
A. Traška, Chicago 7.00
J. Radas, Livonia 2.00
A. Vilkas, Glendale 8.00
A. Balsys, New York 5.00
P. Babickas, Worcester .. 10.00
B. Vembre, Rochester .. 7.00
S. Motuzas, Vokietija 2.00
Dr. V. Maurutis, Cleveland 7.00
ALT S-gos St. Louis
Skyrius 25.00
A. Trečiokas, Largo 2.00
N. Chernetzky, Cleveland 7.00
J. Naujokaitis, Cleveland 5.00
A. Lapinskas, Cleveland 7.00
V. Rack, Eastlake 7.00
P. Januška, Windsor 2.00
L. Slenys, Lemont 7.00
V. Dailidkienė, Chicago .. 2.00
T. Baltikauskas, Baltimore 2.00
Vl. Plečkaitis, Cleveland 5.00
Kun. A. Babonas, Detroit 5.00
Dr. Pr. Sutkus, Homewood 7.00
A. Matioška, Dorchester 7.00
V. Mozoliauskas,
Lake Worth 2.00
A. Kuprevičius, Cleveland 2.00
A. Vokietaitis, New Haven 3.00
J. Saladžius, Chicago 5.00
A. Miselis, Chicago 2.00
A. Dirgela, Chicago 2.00
St. Jurkūnas, Chicago .. 10.00
Detroito Lietuvių
Organizacijų Centras .. 20.00
L. Almario, Brooklyn 3.00
A. Krinickas, Maspeth .. 2.00
Dr. L. Kriaučeliūnas 25.00
J. Mumbutis, Geneva 7.00
Dr. S. Paulauskas, Quincy 5.00
J. Černiauskas, Detroit .. 7.00
V. Barauskienė, Glendale 5.00
V. Kutkus, Dearborn 7.00
L. Kurkulienė, Rochester 2.00
J. Jurkus, Rochester 2.00
LB Hot Springs
Apyl. valdyba 10.00
E. Augustaitis, Chicago .. 2.00
S. Vaškys, St. Petersburg 5.00
J. Mačiulaitis,
Dearborn Hts. 2.00
I. Girgis,
Englewood Cliffe 20.00
Dr. E. Čeičienė, Parma .. 7.00
V. Lukavičius, Cleveland 7.00
J. Pipiras, Worcester 7.00
O. Kovas, Omaha 2.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Buvusiam Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkui ir Vilties draugijos vicepirmininkui

VYTAUTUI ABRAIČIUI

ir jo žmonai STELLAI, mirus Lietuvoje mylimai motinai ELŽBIETAI ABRAITIENEI, reiškiamo nuoširdžią užuojautą

ALT S-gos Valdyba,
Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

A. A.

ELŽBIETAI ABRAITIENEI

Lietuvoje mirus, jos sūnui VYTAUTUI ir jo žmonai STELLAI nuoširdžią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime

Mavis ir Gediminas Čekai
Konstancija Kirtiklienė

A. + A.

ANTANUI EREMINUI

mirus, žmoną ELENA, sūnų su šeima ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Lietuvių Moterų Klubų
Federacijos
Waterburio Klubas

Į TOLĮ iškeliavęs pasakyk, kad mūsų tėvynėje vis dar NĖRA ŠVIESOS...

A. + A.

BRONIUI MOZOLIAUSKUI

Lietuvoje mirus, jo sesut) ONĄ MIKULSKIENĘ giliai užjaučiame

S. Radzevičiūtė
M. Žilinskienė

A. A.

HELEN BAGDŽIUS

mirus, jos vyrui JUOZUI, giminėms ir artimiesiems Amerikoje ir Lietuvoje nuoširdžią užuojautą reiškia

Kazimieras Pocius

Mielam vienminčiui ir Nepriklausomos Lietuvos laikų nuoširdžiam bendradarbiui Mokytojui Dr. ADOLFUI PALAIČIUI sunkios ligos palaužtam mirus š. m. vasario mėn. 13 d., reiškiamo gilią užuojautą žmonai IDAI, vaikams ir Tėvynėje pasilikusiems giminėms

Monika ir Kazimieras
D u l i a i